

DOGAĐAJI OPSTEG KARAKTERA

1. januar
- Na Bliskom istoku grupa oficira, pristalica NOP-a, u vojsci izbegličke vlade Kraljevine Jugoslavije otkazala poslušnost svojoj Vrhovnoj komandi. NO odbor u vojsci odmah je izdao proglašenje u kome raskrinkava politiku izbegličke vlade i poziva sve pripadnike te vojske na Bliskom istoku da pređu na stranu NOVJ i o tome obaveste tamošnje savezničke komande.
2. januar
- CK KPJ uputio direktivno pismo svim partijskim rukovodstvima: iznosi greške u načinu rada AFZ-a i postavlja zadatke u vezi sa otklanjanjem tih grešaka i jačanjem AFZ-a.
  - U Karlovac stigao iz Austrije Stab novoformirane nemačke 392. legionarske divi/i.e (do 14. januara stigle su i sve njegove jedinice).
  - Stab Mornarice NOVJ uputio predlog Vrhovnom štabu NOV i POJ i Stabu 8. korpusa NOVJ da se o. Vis, kao značajan i odlučujući objekt na Jadranu, brani jačim snagama NOVJ.
3. januar
- Na o. Visu, na sastanku, predstavnik Štaba Mornarice NOVJ i britanski general Ficroj Maklin razgovarali o mogućnostima angažovanja savezničkih jedinica u odbrani ostrva. Britanski predstavnik je izjavio da ne može pružiti efikasniju pomoć pri odbrani ostrva.
4. januar
- VS NOV i POJ naredio Štabu Mornarice NOVJ da o. Vis brane dve brigade jačine oko 2.500 ljudi.
5. januar
- VS NOV i POJ naredio GS NOV i PO za Hrvatsku: da deo opreme pristigne sa o. Visa doturi jedinicama pri VŠ; da prihvati ranjenike iz Slovenije i da ih, u sporazumu sa GS NOV i PO za Sloveniju, uputi u Italiju ili zadrži na svom području.
  - Vrhovni komandant NOV i POJ maršal Jugoslavije Josip Broz Tito uputio Glavnom štabu NOV i PO za Sloveniju sledeću direktivu: jedinice ne grupisati, već ih razmestiti na širim operativnim područjima, stvarajući uslove za manevrisanje; u Sloveniji se nameće potreba za formiranje operativnih grupa: u Štajerskoj, ljubljanskom području, Slovenskočkom primorju i Gorenjskoj. Uspostaviti vezu sa partizanskim jedinicama u Hrvatskom zagorju, Gorskom kotaru i Italijanskim partizanskim jedinicama. Jedinice postaviti blizu komunikacija i dati im širi raspored, pa će se time vezati nemačke snage duž komunikacija; blokada mesta je nekorisna, a brz upad i zauzimanje pojedinih mesta mogu biti korisni ako to nalažu borbene prilike; organizovati čvrstu vojnu vlast u pozadini i posvetiti veću pažnju uzdizanju starešinskog kadra.
  - Vrhovni komandant NOV i POJ maršal Jugoslavije Josip Broz Tito uputio depešu Štabu 2, udarnog korpusa: Glavni štab NOV 1 PO za Crnu Goru i Boku mora forisati formiranje lakih pokretnih jedinica; tom štabu ostaviti 5. crnogorsku NOU brigadu za područje Crne Gore i još jednu brigadu za područje Sandžaka; u pozadini organizovati čvrstu vojnopožadinsku vlast; 29. udarna divizija NOVJ ostaje u Hercegovini i preuzima primorje od Boke do Neretve.
  - VS NOV i POJ uputio depešu GŠ NOV i PO za Hrvatsku u vezi sa održavanjem II omladinskog kongresa: ističe da vojnička situacija još ne dozvoljava održavanje kongresa; pripreme za kongres treba i dalje nastaviti; traži da se primerci omladinske štampe šalju u VS NOV i POJ.
  - Predstavnici NOVJ i predstavnici zapadnih saveznika postigli sporazum o formiranju stalne bolnice NOVJ sa sedištem u Bariju. Bolnica bi u svom sastavu imala sva potrebna odeljenja.
- I
- Januar p.
- Predsednik vlade V. Britanije Winston Cerčil izdao naređenje Vrhovnoj komandi savezničkih snaga za Sredozemlje da povuče britanske vojne misije koje su se još od 1941. godine neprekidno nalazile kod Draže Mihailevića.

1944. januar

DOGADAJI OPSTEG KARAKTERA

januar 1944.

- Sovjetska vojna misija (upućena za VS NOV i POJ) krenula iz Moskve i preko Irana stigla u Kairo, gde se zadržala mesec dana.
- Brodovi mornarice NOVJ i saveznički brodovi otpočeli prebacivanje oko 34.000 jugo-slovenskih izbeglica (žena, dece i staraca) sa o. Visa. preko južne Italije, u severnu Afriku. Oko 27.000 lica smešteno je u novoosnovane logore zbega u Egiptu (El Sat, El Khatatba i Tulumbat). 7.a rukovođenje životom i radom ovih logora formiran je Centralni odbor zbega, koji je bio potčinjen Oblasnom NO odboru za Dalmaciju.
- 6. januar**
  - Predsednik NKOJ i vrhovni komandant NOV i POJ maršal Jugoslavije Josip Broz Tito uputio upozorenje građanima Jugoslavije koji se još nalaze u službi okupatora: jedino prelaskom na stranu NOV i POJ mogu oprati svoju sramotu.
  - Po naređenju vrhovnog komandanta! NOV i POJ maršala Jugoslavije Josipa Broza Tita, a uz saglasnost savezničkih komandi u Italiji, u Veletri (kod Barija, u Italiji) stigla iz Livna 1. vazduhoplovna baza NOVJ, jačine 250 boraca, radi obuke u savezničkim vazduhoplovnim centrima. Krajem meseca je prebaćena u savezničku bazu Karovinjo (kod Brindizija).
  - VS NOV i POJ stavio 29. udarnu diviziju pod komandu Štaba 2. udarnog korpusa NOVJ.
- 7. januar**
  - U El Arišu i Kairu, u garnizonima vojske izbegličke vlade Kraljevine Jugoslavije, otpočela pobuna ixxl rukovodstvom pristalica NOP-a. Tom prilikom je na stranu NOVJ prošlo 567 vojnika, 32 podoficira i 19 oficira, kao i 137 vazduhoplovnih tehničkih stručnjaka i 87 vazduhoplovnih oficira i podoficira. Intervencijom savezničkih komandi pobuna je ugušena.
- 8. januar**
  - Predsednik vlade V. Britanije Winston Cerčil. iz Marakeša (u Maroku), preko generala Maklina, poslao pismo predsedniku Nacionalnog komiteta oslobođenja Jugoslavije Josipu Brozu Titu. On je, između ostalog, pisao. »Ja sam odlučio da britanska vlada ne daje više vojničku podršku Mihailoviću i davaćemo od sada pomoći sanju Vama, a bio bih zadovoljan ako bi jugoslovenska kraljevska vlada njega odstranila iz svog sastava." Sto se tiče kralja, Cerčil je pisao: »Mi ćemo u svakom slučaju da ostanemo u zvaničnim odnosima sa njim, dok ćemo Vama u isto vreme davati svu vojničku podršku.«
  - U Veroni (u Italiji) otpočeo trodnevni proces protiv članova bivšeg fašističkog Velikog saveta-, koji su, 24. jula 1943. godine, glasali protiv Musolinija. Proces su organizovale nemačke vojne vlasti. Između ostalih na smrt su osuđeni grof Galeaco Čano i maršal de Bono.
  - VS NOV i POJ naredio Stabu 2. udarnog korpusa NOV.T da na sektor 2. proleterske udarne divizije odmah uputi 3. proletersku (sandžačku) udarnu ili 4. proletersku NOU brigadu. Sto se tiče 1. južnomoravske NO brigade, ona još ne može ući u sastav 2. proleterske udarne divizije.
  - VS NOV i POJ naredio Stabu 3. udarnog korpusa NOVJ da na tadašnju takтику nemačkih štabova i komandi — napadi manjih letećih odreda na rascepke snage NOVJ — odgovori koncentracijom jačih snaga koje će uništavati nemačke leteće odrede.
  - VS NOV i POJ naredio Stabu U. udarne divizije da se, s obzirom na neprijateljsku ofanzivu, orijentise ka srednjoj Bosni, poveže sa 1. proleterskom udarnom divizijom i sa njom napada neprijateljske kolone koje nadiru kroz srednju Bosnu.
- 10. januar**
  - Stab Mornarice NOVJ i Oblasni komitet KPH za Dalmaciju obavestili VS NOV i POJ da je na o. Vis stigao britanski general Miles. Ovaj general moli za odobrenje da se na o. Vis iskrca 150 savezničkih vojnika i predlaže da se o. Lastovo zauzme zajedničkim snagama a potom na njemu uspostavi zajednička posada.
  - U Sofiji održan sastanak predstavnika bugarske Vrhovne komande i predstavnika nemačkih snaga u Grčkoj radi preciziranja zajedničkih ofenzivnih dejstava protiv jedinica NOVJ i grčkih partizanskih snaga na području Karadžoa — pl. Pajak. Postignuta je saglasnost da, pored nemačkih snaga iz Soluna i Vodenе, u ovim dejstvima učestvuju: 54. pešadijski puk bugarske 15. pešadijske divizije, 56. puk bugarske 14. pešadijske divizije i jedan bataljon 48. pešadijskog puka bugarske 17. pešadijske divizije.
- 11. januar**
  - Otpočelo prebacivanje nemačke 114. lovačke divizije iz severne Dalmacije, preko Like i Hrvatskog primorja, na italijanski front.
- 12. januar**
  - VS NOV i POJ uputio depešu Štabu 2. udarnog korpusa NOVJ obaveštavajući ga o iskustvima stečenim tokom zimskih operacija 1943 1944. godine. U depeši se, pored ostalog, ističe: napad jedinica NOVJ na Banju Luku poremetio je neprija-

1944. januar

DOGAĐAJI OPSTEG KARAKTERA

januar 1944.

teljske operacije; taktika samostalnih operativnih grupa, dubinski raspoređenih, pokazala se pravilnom; izbegnuti su kruti frontovi i omogućeno je da se jedinice NOVJ zabace neprijatelju iza leđa i da mu nanose gubitke; operacije još traju, ali je neprijatelj nemoćan.

13. januar

VŠ NOV i POJ obavestio Stab Mornarice NOVJ da odobrava dolazak 150 britanskih vojnika na o. Vis radi ispomoći jedinicama NOVJ u odbrani ovog ostrva i radi napada na o. Lastovo i na susedne luke, s tim da civilna pozadinska vlast mora biti sastavljena isključivo od jugoslovenskih građana.

VS NOV i POJ obavestio sekretara PK KPJ za Srbiju: ovaj treba da se sa 1. južnomoravskom NO brigadom prebací ka 2. proleterskoj udarnoj diviziji, koja se nalazi kod Ivanjice; ali na taj prelaz trebalo bi pričekati dok se avionima ne doturi materijal za 1. južnomoravsku brigadu.

15. januar

VS NOV i POJ tražio od GS NOV i PO za Hrvatsku obaveštenje o aerodromu na Krbavskom polju: da li je siguran; može li se pripremili za noćno spuštanje; ima li na njemu snega.

VS NOV i POJ obavestio GS NOV i PO za Hrvatsku: da se II omladinski kongres odlaže do proleća zbog čestih neprijateljskih ofanziva i vremenskih nepogoda, jer pod takvim uslovima kongres ne bi dao očekivane rezultate i nalaže da se pripreme vrše na najširoj osnovi. (Ovog i sledećih dana upućene su depeše slične sadržine i ostalim štabovima i drugim podređenim štabovima.)

Vrhovni komandant NOV i POJ maršal Jugoslavije Josip Broz Tito naredio Štabu 3. udarnog korpusa NOVJ: da 4. krajiška NOU brigada iz rejona Rogatice kreće za Foču i prikluči se 5. udarnoj diviziji; da Štab 3. udarnog korpusa NOVJ zadrži ranjenike koji se nalaze s tom brigadom; da sekretar PK KPJ za Srbiju izvesti VS NOV i POJ na koji bi se način 2. proleterska udarna divizija NOVJ popunila ljudstvom iz Srbije.

Predsedništvo AVNOJ-a donelo Odluku o objavlјivanju odluka i proglaša AVNOJ-a, njegovog Predsedništva i Nacionalnog komiteta oslobođenja Jugoslavije na srpsko-hrvatskom, slovenačkom i makedonskom jeziku.

Januar s.

Po naredenju VŠ NOV i POJ, ljudstvo Tenkovskog bataljona 1. proleterskog udarnog korpusa i Tenkovskog bataljona GS NOV i PO za Hrvatsku prebacilo se u Karlovac (kod Brindizija, u Italiji) radi obuke i formiranja većih tenkovskih jedinica.

Olečestveni front Bugarske stampao letak o makedonskom pitanju, u kome zastupa mišljenje da Makedonija bude samostalna država, izvan bilo kakve federacije. CK KPJ osudio upitanje bugarskog rukovodstva u unutrašnje probleme naših naroda, jer se to kosilo s odlukama II zasedanja Antifašističkog veća narodnog oslobođenja Jugoslavije.

Januar (I. p.

Po odobrenju vrhovnog komandanta NOV i POJ maršala Jugoslavije Josipa Broza Tita, na o. Vis stigao britanski Armijski komandos br. 1.

16. januar

Njujork tajms objavio pismo Save Kosanovića, bivšeg ministra u izbegličkoj vladu Kraljevine Jugoslavije. U pismu se, pored ostalog, kaže: »Partizanske vojne akcije potiču iz partizanske političke ideje, koja je izraz jedinstva jugoslovenskih naroda i koja ima svestranu podršku većine Srba, Hrvata i Slovenaca i ostalih naroda Jugoslavije.«

VS NOV i POJ uputio Štabu 2. udarnog korpusa NOVJ depešu u kojoj ističe: prisustvo 2. udarnog korpusa u Crnoj Gori je neophodno; Crnogorsko primorje dobija veću važnost zbog eventualnog iskrcavanja savezničkih snaga na Jadranu; treba tu stvoriti operativnu grupu koja će imati jednu jedinicu na području Konavli — Gračovo — Risan, drugu na području Cetina — Kotor — Crmnica i treću na području Tivat — Paštrovići — Ulcinj; četnike na ovom području razbiti; operacije u sadejstvu sa 29. udarnom divizijom dovršiti do početka februara; italijanske partizanske brigade raspoređiti u divizije 2. udarnog korpusa NOVJ; javiti mesto za spuštanje materijala; u duhu nove direktive, uputiti globalni plan formacije 2. udarnog korpusa.

17. januar

VS NOV i POJ naredio Štabu Mornarice NOVJ: da se dve brigade 26. divizije NOVJ odmah prebace sa o. Hvara na kopno a da na ostrvu ostanu samo izviđačke grupe.

Stab Mornarice NOVJ uputio VS NOV i POJ i Štabu 8. korpusa NOVJ predlog da se odobri još jedna brigada za odbranu o. Visa, izrazivši čvrsto uverenje da se o. Vis s tim snagama može odbraniti od napada nemačkih snaga.

18. januar — VS NOV i POJ naredio Slabu Mornarice NOVJ: da sa o. Hvara evakuiše jedinice NOVJ na kopno; da svestrano ispita mogućnost odbrane o. Visa i eventualne pri-nudne evakuacije jedinica NOVJ sa ovog ostrva.
19. januar — U Moslavini, pn naređenju VS NOV i POJ. formirana 33. divizija sastava: 1. i 2. (moslavačka) brigada, Moslavački i Bjelovarski NOP odred.
- Odlukom VS NOV i POJ, od 32. i 33. divizije i Zapadne grupe NOP odreda formiran 10. korpus NOVJ. Operativno područje ovoga korpusa je zahvatalo teritorije dotadašnje 2. Operativne zone NOV i PO Hrvatske (osim Zumberka i Pokuplja), koja je formiranjem 10. korpusa ukinuta.
- Stab Mornarice NOVJ uputio Vrhovnom štabu NOV i POJ izveštaj u vezi sa odbranom o. Visa. U njemu ističe da su moguća dva rešenja: ili ostrvo uporno braniti sa dovoljnim snagama (oko 3 brigade) ili ga što pre napustiti, jer ostaviti manje snage značilo bi najveću opasnost; ostrvo se svaki dan sve bolje utvrđuje, a moral jedinica je dobar. Najzad ga moli da donese definitivnu odluku i naredi da ostrvo brane tri brigade.
20. januar — Moskovska »Pravda« objavila vest iz Kaira o pobuni u jugoslovenskoj vojsci: »U poslednje vreme u jugoslovenskim vojnim krugovima Purićeva vlada, koja je stigla ovamo, na svaki način sprečava odlazak u Jugoslaviju onih vojnika i oficira koji su izrazili želju da stupe u redove Narođenošlobodilačke armije Jugoslavije, na čijem se čelu nalazi marsal Tito. Prema vestima, takvu želju su izrazila 653 vojnika i oficira od 800 ljudi koji sačinjavaju neke jugoslovenske jedinice u Africi, 224 jugoslovenska mornara od 260 onih koji se nalaze u Aleksandriji i 16 ljudi iz kraljeve telesne garde.«
- U Veletri (kod Barija, u Italiji) formiran Slab vazduhoplovnih škola NOVJ i organizovani pilotski, izviđački i mehaničarski kursevi. Te kurseve je pohađalo 209 slušalaca.
- VS NOV i POJ saopštilo Stabu Mornarice NOVJ odluku o odbrani o. Visa: odobrava tri brigade za odbranu ostrva, naređuje da se ostrvo utvrdi i postave mine i prepreke, da se od saveznika zatraži pomoć u naoružanju i ispomoć avijacijom i mornaricom u najodlučnijem trenutku, a da se jedinice NOVJ evakuišu samo u slučaju nužde.
21. januar — VS NOV i POJ uputio depešu Glavnom štabu NOV i PO za Hrvatsku: sa poslednjim direktivama završena je globalna formacija na području Glavnog štaba; sada treba popunjavati jedinice i razvijati nove jedinice; podneti plan o formaciji prema datim direktivama.
- VS NOV i POJ uputio depešu GS NOV i PO za Hrvatsku: 8. korpus NOVJ dobio je od VS direktivu za operacije; zona dejstva ovog korpusa ide do linije Gračac — Plavno; GS treba da organizuje radio-vezu sa svim jedinicama 8. korpusa; načelno se ukidaju formacijske dužnosti zamenika komandanata i komandira, te ove treba ra/mestiti u novoformirane jedinice.
- VS NOV i POJ naredio GS NOV i PO za Hrvatsku da se u Istri formiraju laki NOP odredi, iz kojih bi se kasnije razvila divizija.
- VS NOV i POJ uputio depešu GS NOV i PO za Hrvatsku: odobrava da se od postojećih ličkih partizanskih jedinica formira 35. divizija a da se pri tome ostave određска jezgra.
- VS NOV i POJ uputio depešu Stabu 2. udarnog korpusa NOVJ: formirati Stab primorske operativne grupe, u čiji će sastav ući 6. crnogorska NOU brigada, 2. dalmatinska NOU brigada i jedna novoformirana jedinica na sektoru Crmnice i Paštovića; izveštava da će narediti popunu grupe ljudstvom iz Dalmacije; u 3. udarnoj diviziji NOVJ ostaju 5. i 7. crnogorska NOU brigada i 3. proleterska (sandžačka) NOU brigada kao i odredi na sektoru Nikšića; 2. proletersku udarnu diviziju NOVJ dovesti u dolinu r. Lima u čijem sastavu ostaju 2. proleterska udarna i 4. proleterska NOU brigada i 1. južnomoravska NO brigada; organizovati vojnopožadinsku vlast na celoj teritoriji; sve ove zadatke sprovesti energično i brzo; eventualni napad : zauzeće Nikšića bilo bi korisno.
22. januar — Odlukom VS NOV i POJ rasformiran GŠ NOV i PO za Crnu Goru i Boku, a jedinice kojima je dotada on rukovodio stavljene su pod komandu Slaba 2. udarnog korpusa NOVJ.
24. januar — Generalni sekretar CK KPJ Josip Broz Tito uputio telegram vladu SSSR-a: kritikuje stav prema makedonskom nacionalnom pitanju iznet u letku Otečestvenog fronta Bugarske, jer je suprotan odlukama II zasedanja Antifašističkog veća narodnog oslobođenja Jugoslavije.

- 25. januar**
- U selu Ba (kod Valjeva) otpočeo četvorodnevni četnički kongres, uz prisustvo 274 delegata, među kojima su bili i predstavnici bivših političkih partija: Živko Topalović, predsednik Socijalističke stranke (SS), Anton Krejčić, predstavnik jugoslovenske nacionalne stranke (JNS), inž. Vladimir Predavec, predstavnik HSS i lični izaslanik Vladimira Maćeka, Velimir Jojić, predstavnik Demokratske stranke (DS). Prisustvovao je 1 kapetan Mensfild, član vojne misije SAD kod četničke komande. Sve organizacije i stranke koje su podržavale četnički pokret ujedinile su se pod nazivom Jugoslovenska narodna demokratska zajednica; obrazovan je Centralni nacionalni komitet Kraljevine Jugoslavije; donet je Opšti narodni program, sastavljena je rezolucija o zadacima u daljoj borbi protiv NOP-a. Ovaj kongres je bio još jedan pokušaj da se ospori zakonitost AVNOJ-a i da se svetska reakcija mobilise u odbrani četnika Draže Mihailovića.
  - Po odobrenju VS NOV i POJ iz Italije je na o. Vis prebačeno 200 britanskih vojnika (»komandosa«), specijalno obučenih za pomorsko-desantne operacije.
- 26. januar**
- VS NOV i POJ uputio depešu Stabu 2. udarnog korpusa NOVJ: predstavniku NOV I PO Albanije dati odluke II zasedanja AVNOJ-a; drugovi u Albaniji treba još više da rade na povezivanju oslobodilačke borbe albanskog naroda sa oslobodilačkom borbom naroda Jugoslavije radi stvaranja zajednice ravnopravnih naroda na Balkanu; bilo bi dobro da VS NOV i PO Albanije posalje u VS NOV i POJ svog oficira za vezu; nepravilan je stav CK BRP(k) prema pitanju Makedonije; drugovi u Albaniji moraju ojačati KP, jer je ona garancija pravilnog razvitka dogadaja u Albaniji; albanski NOP mora čuvati svojti samostalnost i sprečiti pokušaj strane i domaće reakcije da ga skrenu sa prave linije i iskoriste za svoje ciljeve.
- 28. januar**
- VS NOV i POJ depešom poslao Stabu 2. udarnog korpusa NOVJ plan veze sa VS NOV i PO Albanije.
- 29. januar**
- Na zasedanju u Bariju (u Italiji), grupe otpora, združene u Odboru za nacionalno oslobođenje zauzele su stav protiv vlade Pjetra Badolja i protiv kralja Vitoria Emanuela III.
- 30. januar**
- CK KPJ uputio depešu CK KPH: sektaško pisanje nekih listova, na primer »Vjesnika«, o odnosu prema saveznicima može naneti veliku štetu našem pokretu i u rukama neprijatelja postati argumenat protiv priznanja NKOJ; u »Vjesniku« br. 2, u uvodniku, saveznici se, takođe sektaški, optužuju zbeg Versaja; u idućem broju treba to demantovati u pogodnoj formi: uskoro će biti poslat kratak uput o liniji naše štampe u vezi s tim pitanjima.
  - CK KPJ analizirao promene u držanju vlade SAD i V Britanije prema NOP-u u Jugoslaviji, te zaključio da se u borbi za međunarodno priznanje nove Jugoslavije polazi od pozicija odbrane buduće samostalne države, koja je ponikla u borbi za nacionalno oslobođenje; u pogledu kralja i monarhije držati se odluka AVNOJ-a. U odnosu na stisedne komunističke partije odlučio je: sa CK KP Italije raspravili pitanje saradnje i međusobne pomoći na onim područjima koja su naseljena jugoslovenskim i italijanskim stanovništvom; položaj koruskih Slovenaca u Austriji nameće potrebu da se sa CK KP Austrije dogovori o zajedničkom radu na razvoju NOP-a u onom delu Koruske koji je posle prvog svetskog rata anektirala Austrija; i dalje pomagati CK BRP(k) u formiranju partizanskih odreda, a osuditi stav Očeštvenog fronta prema pitanju Makedonije: da ona bude samostalna država izvan bilo kakve federacije.
  - Generalni sekretar KPJ Josip Broz Tito, u ime CK KPJ uputio svima rukovodstvima KP Jugoslavije direktivno pismo o odnosu prema zapadnim saveznicima: izbegavati sektaški stav prema V. Britaniji i SAD koji se pojavljuje u našoj štampi, jer se raznim ispadima mogu naneti ozbiljne teškoće položaju nove države koju stvaramo; isticali sve što saveznici pozitivno čine; na klevete i laži protiv NOB-a doći će odgovor rukovodstva NOB-a kada bude trebal; isticati sve saveznike prilikom govora o savezničkim konferencijama; ne kritikovati unutrašnje državno uredjenje savezničkih država; izmeniti ton štampe i agitacije u tom smislu da se svima pitanjima prilazi sa stanovišta jedne nove, samostalne državne tvorevine, koja nije ničija filiala, nego delo borbe naših naroda; u pogledu kralja i monarhije držati se odluka AVNOJ-a, ne preterivati i ne pridavati kralju veći značaj nego što ga ima. Izbegavati sitne polemike i čuvati dostojanstvo. Ali na zborovima pustiti narcidu da kaže svoje mišljenje o kralju i monarhiji; ukinuti okružne listove koji pišu bez veće kontrole, zadržavajući one koji su vezani za pojedine istorijske krajeve, s tim da se bave pitanjima toga kraja, a u opštim pitanjima drže samo centralne zemaljske štampe. Treba se strogo pridržavati ovih direktiva.
  - Naredenjem VS NOV i POJ. na području Žumberka, Pokuplja i Turopolja formirana 34. divizija NOVJ od brigade »Franjo Ogrulinac Selja«, Omladinske brigado »Joža Vlahović«, Zumberačkog i Turopoljsko-posavskog NOP odreda. Ovim formiranjem obustavljen je rad Štaba 2 Zumberačko'-posavskog sektora.

1944. januar

januar 1944.

- Naredbom VS NOV i POJ, u Lici formirana 35. divizija NOVJ od 1. i 2. NO brigade, dotadašnjeg Operativnog štaba za Liku i Ličkog NOP odreda. Ovim formiranjem obustavljen je rad Operativnog štaba za Liku.
- Odlukom VS NOV i POJ, od 13. i 35. divizije NOVJ i jedinica Operativnog štaba za Istru formiran 11. korpus NOVJ. Njegovo je operativno područje zahvatilo Liku, Gorski kotar, Hrvatsko primorje i Istru.
- VŠ NOV i POJ naredio depešom, preko Štaba 2. udarnog korpusa, da komandant 5. udarne divizije NOVJ privremeno preuzme komandu i nad 2. proleterskom udarnom divizijom. One treba da se prikupe u rejonu Cajniče — Goražde i pripreme za napad na četničke snage. Ako se prebacuje preko Lima, s njima će sadejstvovati 3. proleterska (sandžačka) NOU brigada.
- VŠ NOV i POJ naredio Štabu 3. udarnog korpusa NOVJ da jednu brigadu sa dobrim političkim radnicima uputi na prostoriju Jahorina — Kalinovnik (koju će jedinice 5. udarne divizije NOVJ uskoro napustiti) i da 1. južnomoravsku NO brigadu prebací prema Foči.

31. januar

- VŠ NOV i POJ depešom naredio Štabu 2. udarnog korpusa NOVJ da saopšti britanskom majoru Hunteru: sa savezničkom vojnom misijom, koja se dotada nalazila kod četnika a trebalo je da se preko slobodne teritorije, savezničkim avionima, prebací u Italiju, ne smeju se prebaciti i četnici; saveznici ne mogu da odlikuju oficire NOV i POJ bez odobrenja VŠ NOV i POJ.
- Na o. Visu, sa odobrenjem VŠ NOV i POJ, održan sastanak predstavnika Štaba mornarice NOVJ i Štaba 26. divizije NOVJ sa predstavnicima Štaba savezničkog komandosa. Govorilo se o zajedničkoj odbrani o. Visa i o zajedničkim ofanzivnim operacijama protiv nemačkih posada na susednim ostrvima.
- Vlada SSSR-a odbacila predlog izbegličke vlade Kraljevine Jugoslavije od oktobra 1943: potpisivanje ugovora o saradnji i uzajamnoj pomoći.
- Odlukom VŠ NOV i POJ 4. proleterska udarna brigada izašla iz sastava 3. udarne divizije NOVJ i uključila se u sastav 2. proleterske udarne divizije NOVJ, a 3. proleterska (sandžačka) brigada — iz sastava 2. proleterske udarne divizije u sastav 3. udarne divizije.

Januar k.

- Delegati VŠ NOV i POJ na Srednjem istoku zatražili od savezničkih vojnih vlasti u Kairu da sve pripadnike vojske izbegličke vlade Kraljevine Jugoslavije koji su se izjasnili za NOV i POJ izdvoje u posebne vojničke logore.

Januar

- Po naredenju VŠ NOV i POJ rasformirana 1. i 2. prekomorska brigada. Njihovo ljudstvo ušlo u sastav 1. proleterske udarne i 6. divizije NOVJ.

BOSNA 1 HERCEGOVINA

1. januar

- U toku banjalučke operacije 3. proleterska (krajiška) udarna brigada 1. proleterske udarne divizije NOVJ, Udarni NOP odred 5. udarnog korpusa NOVJ i 12. krajiška udarna brigada 11. udarne divizije NOVJ zauzeli G. Seher i Lauš i prodri do gradske opštine i kaznione.
- Šest bataljona četničkog Nevesinjskog korpusa, ojačani četom minobacača iz nemačke 7. SS divizije »Princ Eugen«, iz Gacka, Uloga i Kifinog Sela počeli koncentričan napad na 10. hercegovačku udarnu brigadu 29. udarne divizije NOVJ u Gatačko-nevesinjskoj površi. Brigada je do 5. januara, iznenadnim udarima po odvojenim kolonama, odbacila neprijatelja u polazne garnizone i pri tom potpuno razbila jedan ojačani četnički bataljon.
- U toku banjalučke operacije dva bataljona 5. krajiške udarne brigade 11. udarne divizije NOVJ slomili otpor nemačke posade u s. Trapistima i uništili električnu centralu.

2. januar

- U toku banjalučke operacije 3. proleterska (krajiška) udarna brigada 1. proleterske udarne divizije NOVJ, Udarni odred 5. udarnog korpusa NOVJ i dva bataljona 12. krajiške udarne brigade 11. udarne divizije NOVJ zauzeli gradsku opštinu i kaznionu i oslobođili 207 zatvorenika.

2/3. januar

- Delovima 12. hercegovačke udarne brigade 29. udarne divizije NOVJ predala se 1. četa 1. bataljona domobranskog 14. pešadijskog puka, posada ž. st. Jasenica-Lug (na pruzi Hum — Gabela). Predaju 2. čete istog bataljona na ž. st. Diklići sprečile su ustaše. U borbi oko ove stanice neprijatelj je imao 1 mrtvog i 28 ranjenih vojnika.

3. januar — S linije Derventa — Teslić — Sarajevo — Konjic — Jablanica i iz Banje Luke glavnina nemačkog 5. SS brdskog armijskog korpusa i delovi nemačkog 15. i 69. korpusa otpočeli operaciju u cilju odbacivanja 1. proleterskog udarnog i 5. udarnog korpusa NOVJ sa glavne komunikacije Slav. Brod — Sarajevo — Mostar. Trebalo je brzim prodorom razbiti njihove jedinice i izbiti u dolinu r. Vrbasa, odakle odmah produžiti dejstva glavninom ka Livanjskom i Duvanjskom polju, a slabijim delovima, preko Kozare, ka dolini Une. Operacija je trajala do 24. januara.
- 3/4. januar — Us. Kokorini (kod Gacka) dva bataljona 10. hercegovačke udarne brigade 29. udarne divizije NOVJ, bez vlastitih gubitaka, razbili Fojnički bataljon četničke 1. nevesinske brigade, ojačan vodom minobacača iz nemačke 7. SS divizije »Princ Eugen«. Gubici neprijatelja: 32 mrtva, 20 zarobljenih i oko 50 ranjenih vojnika. Zaplenjeno je celokupno naoružanje i oprema nemačkog minobacačkog voda.
4. januar — Druga brigada nemačke 1. kozačko konjičke divizije ojačana 4. pukom domobranske 1. lovačke brigade zauzela Prnjavor koji je, na r. Ukrini, branila 12. udarna brigada 12. divizije NOVJ, Prnjavorski i Dobojsko-derventska NOP odred. U ovoj borbi je poginuo komandant Prnjavorskog NOP odreda Stanko Vukašinović, narodni heroj.
5. januar — Nemački 901. motorizovani puk s jednim bataljonom 383. puka nemačke 373. legionarske divizije zauzeo Kotor-Varoš. Delovi 12. i 5. krajiske udarne brigade 11. udarne divizije 5. udarnog korpusa NOVJ izvukli su se ispred udara neprijatelja, povukavši se u rejon Skender-Vakuf — zaselak Borci — s. Šiprage.
- Januar p. — Po naređenju Štaba 5. udarnog korpusa NOVJ rasformiran Vukovski NOP odred, a njegovo ljudstvo ušlo u sastav Kupreškog NOP odreda.
7. januar — Jedinice nemačkog 92. motorizovanog puka iznenadile delove 3. proleterske (krajiške) udarne brigade 1. proleterske udarne divizije NOVJ i Udarnog NOP odreda 5. udarnog korpusa NOVJ i zauzele s. Čađavici (kod Mrkonjić-Grada).
- Na položaju s. Ovčarevo — s. Dubrava (kod Travnika) dva bataljona 13. proleterske udarne brigade »Rade Končar« 1. proleterske udarne divizije NOVJ, u osamnaestosnovnoj borbi, razbili nemački bataljon i njegove ostatke odbacili prema Travniku, nanevši mu gubitke od oko 150 mrtvih. Proleterski bataljoni su imali 5 mrtvih i 15 ranjenih boraca.
- 7/8. januar — Kod ž. st. Brdani (na pruzi Sarajevo — Mostar) Mostarski partizanski bataljon uništio nemački vojni voz (3 lokomotive i 12 vagona) sa pratinjom. Uništeni su, između ostalog, jedan tenk i jedna haubica.
8. januar — Na osnovu direktive VŠ NOV i POJ, 1. proleterska udarna divizija 1. proleterskog udarnog korpusa NOVJ, pregrupisavši se, posola planinski masiv u razvodu reka Ugra, Vrbanje, Bile i Usore sa zadatkom da zatvori komunikaciju Travnik — Jajce.
- Nemački 92. motorizovani puk, slomivši otpor dolova 1. udarne brigade 6. divizije NOVJ, prodrio u Mrkonjić-Grad i time neposredno ugrozio pozadinu 11. udarne i 1. proleterske udarne divizije NOVJ koje u srednjoj Bosni pokušavaju da zadrže nastupanje nemačke 1. brdske i 7. SS divizije »Princ Eugen«.
- Nemačka 1. brdska divizija zauzela Skender-Vakuf posle ogorčenih borbi protiv 5. i 12. krajiške udarne brigade 11. udarne divizije NOVJ. Istovremeno je 7. SS divizija »Princ Eugen« izbila na pl. Vlašić.
9. januar — Nemački 92. motorizovani puk i dolovi nemačke 1. brdske divizije zauzeli Jajce, odbacivši delove 1. udarne brigade C. divizije NOVJ na pl. Lisinu.
- 9/10. januar — Druga krajiška udarna brigada 27. udarne divizije NOVJ zauzela Vareš.
- U rejonu s. Karaula-Gora — s. Božikovac 1. proleterska udarna divizija 1. proleterskog udarnog korpusa i delovi 11. udarne divizije 5. udarnog korpusa NOVJ probili se severno od komunikacije Travnik — Jajce i time izbegli udare od jedinica nemačke 1. brdske divizije 7. SS divizije »Princ Eugen«.
10. januar — Jače nemačke, ustaške i domobranske snage iz Bos. Gradiške i s. Ivanjske otpočele napad na slobodnu teritoriju Kozare, ali su ih 6., 8. i 11. krajiška udarna brigada 4. udarne divizije NOVJ, Kozarski i Gradiško-ljevčanski NOP odred razbili i odbacili u polazne garnizone.
- Na sreskoj izbornoj konferenciji izabran SNO odbor za srez Sokolac.
- II. januar — Stab 3. udarnog korpusa NOVJ izdao zapovest za napad na Tuzlu. U napadu su učestvovali jedinice 3. korpusa i 16. udarne divizije NOVJ.

- Kod s. Melica (blizu Jajca) delovi 1. proleterske udarne divizije NOVJ, posle dvo-dnevih borbi, razbili bataljon nemačke 1. brdske divizije. Neprijatelj je imao oko 100 mrtvih i veći broj ranjenih. Gubici proleterskih jedinica: 12 mrtvih i 7 ranjenih.
- 13. januar*
- Jedinice nemačke 1. brdske divizije i 7. SS divizije »Princ Eugen«, nadirući iz doline r. Bosne, zauzele Bugojno. D. i G. Vakuf, pošto su I. i 2. ličku udarnu brigadu U. divizije NOVJ odbacile ka Mrkonjić-Gradu.
  - Nastupajući s linije Jablanica — Konjic — Kreševo, delovi nemačke 369. legionarske divizije, posle sedmodnevih borbi, odbacili 7. krajišku udarnu brigadu i Ramski NOP odred 10. udarne divizije NOVJ na pl. Radušu i zauzeli Prozor.
  - Rasformiran Banjalučki NOP odred. Njegovo ljudstvo je ušlo u sastav 12. krajiške NOU brigade.
  - Rasformiran Tešanjsko-teslički NOP odred. Njegovo ljudstvo je ušlo u sastav 5. i 12. krajiške NOU brigade.
  - Prnjavorški NOP odred ušao u sastav 5. krajiške NOU brigade kao njen 5. bataljon.
  - Rasformiran Motajički NOP odred, a njegovim ljudstvom popunjene 12. krajiška NOU, 12. NOU brigada 12. divizije NOVJ i 14. srednjobosanska NOU brigada.
  - Zbog velikih gubitaka rasformiran je Dobojsko-derventski NOP odred, a ostatak ljudstva uključen u 12. udarnu brigadu 12. divizije NOVJ.
  - Delovi 5. udarne divizije NOVJ zauzeli Foču od četnika, koji su pobegli posle kratkog otpora.
- 13/14. januar*
- U Tuzlu stigla nemačka Borbena grupa »Svare«, kao pojačanje 5. i 8. puku 3. domobranske lovačke brigade. Očekujući napad 3. udarnog korpusa NOVJ, neprijatelj je ubrzao rade na utvrđivanju mesta.
- 14. januar*
- Oko 200 savezničkih aviona bombardovalo nemačko-domobrani garnizon u Mostaru. Znatno je oštećen aerodrom; uništeno je 69 i oštećeno 98 kuća; poginulo je 37 i ranjeno 68 nemačkih vojnika i domobrana; istovremeno je poginulo oko 200 i ranjeno oko 300 građanskih lica. U borbi je uništeno 8 savezničkih aviona i preko 20 nemačkih i domobranskih aviona.
  - U s. Vukovsko (kod Kupresa) prodro izviđački odred 7. SS divizije »Princ Eugen i time ugrozio 7. krajišku udarnu brigadu 10. udarne divizije NOVJ na južnim padinama pl. Raduše.
- 15. januar*
- U rejonu s. Carevac — s. Berići (kod Mrkonjić-Grada) 3. lička udarna brigada 6. divizije NOVJ, posle trodnevne borbe, odbacila nemački 92. motorizovani puk koji je pokušavao da prodre ka s. Mlinštima. Neprijatelj je imao oko 105 mrtvih i veći broj ranjenih. Gubici 3. brigade: 21 mrtav i 36 ranjenih.
  - U Kotor-Varoš ušla 1. proleterska udarna brigada 1. proleterske udarne divizije NOVJ
- Januar s.*
- U Janju, od ljudstva komande mesta i omladine grada Jajca, formiran Jajački NOP odred.
- 16. januar*
- U Gračanicu ušla dva bataljona 3. vojvođanske udarne brigade 16. udarne divizije NOVJ. Domobrani su se povukli prema s. Karanovcu.
- 17. januar*
- Glavnina 3. udarnog koipusa NOVJ (17. udarna divizija, 19. birčanska udarna brigada 27. udarne divizije i 6 odreda) i 16. udarna divizija NOVJ otpočele napad na Tuzlu koju su branili 5. i 8. puk domobranske 3. lovačke brigade i nemačka Borbena grupa »Svare«. 1. pored uporne borbe, vođene do 20. januara pre podne, grad nije zauzet, jer su pristigla pojačanja: delovi domobranske 1. lovačke brigade, nemačka biciklistička jedinica iz Doboja i motorizovana kolona iz Zvornika. U borbi su poginuli politički komesar bataljona u 19. birčanskoj brigadi Stanko Međinić i zamjenik političkog komesara bataljona u 16. muslimanskoj NOU brigadi Jusuf Džonlić, komandant bataljona Hamzo Hamzić i komandant Ozrenskog NOP odreda Simo Lukić, narodni heroj.
  - U rejonu s. Pecke (kod Mrkonjić-Gradu) 3. i t. lička udarna brigada 6. divizije NOVJ odbile napad nemačkih jedinica i/ rejona Jajca.
  - Sesia istočnobosanska udarna brigada 17. udarne divizije NOVJ zauzela rudnik uglja Kreku.

- Delovi 1. proleterske udarne brigade 1. proleterske udarne divizije NOVJ ušli u Jajce, koje su napustile nemačke jedinice.
  - Na položajima s. Hotkovci — s. Stekerovci (kod Glamoča) 3. proleterska (krajiška) udarna brigada 1. proleterske udarne divizije NOVJ vodila odbrambenu borbu protiv delova 98. puka nemačke 1. brdske divizije. Borba je trajala do 21. januara.
  - Zbog nadiranja jakih neprijateljskih snaga, koje su izbile u Duvanjsko, Livanjsko i Glamočko polje, 7. krajiška udarna brigada 10. udarne divizije NOVJ povukla se, preko pl. Ljubuše, u rejon s. Rakitno (kod Posušja), a 9. krajiška NOU brigada ispred nastupajuće kolone 7. SS divizije "Princ Eugen", delom se povukla na pl Hrbljinu a delom u Omar, između s. D. Vukovskog, Kupresa i Sujice.
- 19. januar**
- Na položaju s. Avdići — s. G. Orahovica (kod Gračanice) domobrani 6. pešadijski puk napao 3. vojvodansku udarnu brigadu 16. udarne divizije NOVJ, ali je posle jednodnevne borbe odbačena prema Gračanici uz gubitke: oko 134 mrtva, veliki broj ranjenih i 38 zarobljenih domobrana. Gubici 3. brigade: 11 mrtvih i 37 ranjenih boraca.
- 20. januar**
- Posle dvodnevnih borbi 12. slavonska brigada 12. divizije NOVJ i 14. srednjobosanska udarna brigada 11. udarne divizije NOVJ zauzele Prnjavor, koji su branili 1. bataljon lovačkog 4. puka domobranske 1. lovačke brigade, ustaše i nemački delovi (svega oko 750 ljudi). Gubici neprijatelja: 115 mrtvih i 36 zarobljenih, a gubici brigade: 30 mrtvih i 36 ranjenih boraca.
  - U rejonu s. Carevac — zaselak Strbina (kod Mrkonjić-Grada) delovi 6. i 10. udarne divizije NOVJ napali nemačku motorizovanu kolonu (oko 150 vozila) koja se kretnula od Mliništa prema Strbinu. Posle jednodnevne borbe neprijatelj je, uz osetne gubitke, odbačen prema s. Carevcu.
  - U rejonu zaselaka Durakovića i Omerbašića (kod Gračanice) domobranske jedinice napale na dva bataljona 2. vojvodanske udarne brigade 16. udarne divizije NOVJ, ali su ih ovi bataljoni, energičnim protivnapadom, razbili i odbacili, nanevši im gubitke od oko 74 mrtva vojnika, uz sopstvene gubitke od 17 mrtvih i 30 ranjenih boraca.
- 21. januar**
- Jedinice 7. SS divizije "Princ Eugen" ušle u Jajce, koje je, pred nadmoćnijim snagama neprijatelja, napustila 1. proleterska udarna brigada 1. proleterske udarne divizije NOVJ.
- Kod s. Hotkovaca (blizu Glamoča) delovi nemačke 1. brdske divizije (oko 600 vojnika) napali 1. bataljon 3. proleterske (krajiške) udarne brigade 1. proleterske udarne divizije NOVJ. Posle šestocasovne borbe, kad mu je pristiglo pojačanje, bataljon je neprijatelja razbio i naneo mu gubitke od oko 39 mrtvih vojnika, a sam imao 11 mrtvih i 9 ranjenih boraca.
  - Na pruzi Bos. Krupa — Bos. Novi diverzantska grupa Podgrmeckog NOP odreda minom srušila neprijateljski voz od 11 vagona i nanela neprijatelju osetne gubitke.
- 22. januar**
- U s. Zunovima (kod Vlasenice), prilikom bombardovanja sela, poginuo politički komesar 27. udarne divizije NOVJ Pavle Goranin Ilija, narodni heroj.
  - Na pruzi Banja Luka — Prijedor, između s. Omarske i s. Piskavice, delovi 6. krajiške udarne brigade 4. udarne divizije NOVJ minom uništile neprijateljski voz od 5 vagona. Neprijatelj je pretrpeo gubitke od oko 18 mrtvih i 34 zarobljenih vojnika. Brigada je imala 3 ranjena boraca.
- 23. januar**
- Na putu Prijedor — Bos. Novi 8. krajiška udarna brigada 4. udarne divizije NOVJ napala neprijateljsku kolonu od 156 kamiona i 20 tenkova i uništila 11 kamiona. Deo kolone se probio za Bos. Novi, a drugi deo se vratio u Prijedor.
- 24. januar**
- Rainski NOP odred 10. udarne divizije NOVJ ušao u Prozor koji su prethodno napustili zaštitni delovi nemačke 369. legionarske divizije.
- 25. januar**
- Delovi 13. proleterske udarne brigade "Rade Končar" 1. proleterske udarne divizije NOVJ zauzeli Tešanj, ali je iz dve utvrđene zgrade i iz tvrdave neprijatelj pružao otpor do zore, kada su se delovi 13. brigade povukli iz grada.
- 26. januar**
- Delovi 9. krajiške udarne brigade 10. udarne divizije NOVJ ušli u Kupres koji su napustile nemačke jedinice.
- 27. januar**
- Delovi 9. krajiške udarne brigade 10. udarne divizije NOVJ ušli u Bugojno koje su napustile nemačke jedinice.

1944. januar

CRNA GORA

januar 1944.

- Kod s. Stepena (blizu Avtovca) 12. hercegovačka udarna brigada 29. udarne divizije NOVJ, u susretnoj petočasovnoj borbi, sprečila prodor ojačanog 2. bataljona 13. puka 7. SS divizije »Princ Eugen« u Bileću i odbacila ga u Gacko, nanevši mu gubitke od oko 50 mrtvih, 3 zarobljena i dosta ranjenih vojnika uz sopstvene gubitke: 3 poginula i 4 ranjena boraca, i zaplenivši 3. p. mitraljeza i 20 pušaka.

20. januar

- Na putu između Zborne gomile i s. Stepena (kod Avtovca), boćnim napadom, ojačana 12. hercegovačka udarna brigada 29. udarne divizije NOVJ sprečila 2. bataljon 14. puka nemačke 7. SS divizije »Princ Eugen« da, uz podršku posade Gacka, prodre u Bileću, te ga posle šestočasovne borbe odbacila u Gacko. Ipak je jedna četa ovog bataljona, neopaženo, preko pl. Babe, prodrla u Bileću.
- Delovi 8. krajške udarne brigade 4. udarne divizije NOVJ izvršili neuspeo napad na s. Blagaj (kod Bos. Novog), nanevši neprijatelju gubitke od oko 9 mrtvih i 23 ranjena, uz sopstvene gubitke: 2 mrtva i 15 ranjenih boraca.

30. januar

- Na putu Celie — Bijeljina 15. majevička udarna brigada 17. udarne divizije NOVJ otpočela trodnevne borbe protiv nemačke motorizovane kolone (jačine 82 vozila).
- Treća vojvođanska udarna brigada 16. udarne divizije NOVJ napala četnike u s. D. Zabarima (kod Brčkog). Glavnina četnika se izvukla delom za Brčko, a delom u Srem. Zarobljeno je oko 30 četnika.
- Između s. Blagaja i s. Petkovea (kod Bos. Novog) 4. bataljon 8. krajške udarne brigade 4. udarne divizije NOVJ napao domobransku kolonu jačine dve čete i naneo joj gubitke od oko 7 mrtvih i 23 ranjena, a on je imao 7 ranjenih boraca.

30/31. januar

- Delovi 9. krajške udarne brigade 10. udarne divizije NOVJ napali na D. Vakuf koji su branile ustaško-domobranske jedinice. Napad nije uspeo zbog intervencije delova nemačke 7. SS divizije »Princ Eugen« koji su nadirali iz rejona Jajca. Neprijatelj je imao 12 mrtvih i 20 zarobljenih, a delovi 9. brigade 1 mrtvog i 7 ranjenih boraca.

Januar

Oblasni odbor AFZ-a za Hercegovinu formirao okružne odbore AFZ-a za južnu i severnu Hercegovinu.

CRNA GORA

1. januar

- Glavni štab NOV i PO za Crnu Goru i Boku naredio područnim štabovima NOP odreda da upute određen broj ljudstva za popunu 7. crnogorske udarne brigade 3. udarne divizije NOVJ.
- U s. Prekobrdju (kod Kolašina) delovi 6. crnogorske udarne brigade 3. udarne divizije NOVJ razbili četnike i tom prilikom nekoliko njih razoružali.

2/3. januar

- Prvi bataljon Lovćenskog NOP odreda, u sadejstvu sa jedinicama Udarne grupe bataljona 3. udarne divizije NOVJ (1. i 2. bataljon 4. proleterske NOU brigade i jedan bataljon 5. crnogorske NOU brigade), napali nemačke vojнике i četnike na širem području Rijeke Crnojevića. Neprijatelj je imao oko 60 poginulih i približno toliko ranjenih, dok su 4 četnika zarobljena. Udarna grupa je imala 1 mrtvog i dva ranjena boraca.

3. januar

- Izvršni odbor ZAVNO-a Crne Gore i Boke uputio narodu proglaš kojim ga poziva da još čvrše zbije redove u zajedničkoj borbi protiv fašističkih porobljivača i domaćih izdajnika.
- Us. Prekobrdju (kod Kolašina) izabran MNO odbor.

4. januar

- Jedinice 3. proleterske (sandžačke) i 4. sandžačke NOU brigade odbacile nemačke vojниke i četnike u Pljevlja. Neprijatelj je imao 31 vojnika izbačenog iz stroja. Gubici jedinica NOVJ: 3 mrtva i jedan ranjen borac.
- U rejonu s. Vlaka — Kamena gora (kod Pljevalja) oko 600 nemačkih vojnika, četnika i pripadnika muslimanske milicije napalo delove 3. proleterske (sandžačke) udarne brigade. Pred nadmoćnim neprijateljem delovi 3. brigade su se povukli na položaje u rejonu s. Vrulja — s. Kozice. Gubici neprijatelja: oko 30 vojnika izbačenih iz stroja. Brigada je imala 3 mrtva i 3 ranjena boraca.

5. januar

- Glavni štab NOV i PO za Crnu Goru i Boku naredio Stabu Lovćenskog NOP odreda da pojača politički rad na svom području i na taj način stvari uslove za uspešniju mobilizaciju boraca.

- 6. januar**
- U rejonu Pljevalja nemački vojnici i muslimanska milicija sukobili se sa delovima 3. proleterske (sandžačke) i 4. sandžačke NOU brigade. Neprijateljski gubici su nepoznati, dok su gubici 3. i 4. brigade bili 10 ranjenih boraca.
- 7. januar**
- Prva brigada italijanske partizanske divizije »Garibaldi« 2. udarnog korpusa NOVJ odbacila četnike i muslimansku miliciju prema Rožaju i naneli im osetne gubitke. Brigada je imala 4 mrtva i 6 ranjenih boraca.
- 8. januar**
- Na području Mataruge — Meljak — Cajniče delovi 3. proleterske (sandžačke) i 4. sandžačke NOU brigade napali nemačke vojнике i četnike. Borbe su trajale, s prekidima, do 13. januara. Neprijatelj je imao 45 mrtvih i 53 ranjena vojnika, a brigade — 2 mrtva i 6 ranjenih boraca.
- 9. januar**
- U ulcinjskom zatvoru albanski kvislinzi umorili 14 pripadnika NOP-a.
- 9/10. januar**
- Bataljon 5. crnogorske udarne brigade 3. udarne divizije NOVJ. uz sadejstvo Komansko-zagaračkog bataljona, očistio od četnika sela u okolini Danilovgrada i Spuža (Orasje, Sladojevo Kopito, Curilac, Grlić, Novo Selo, Klikovače i Velje Brdo). Poginulo je 10 četnika, više ih je ranjeno i 10 ih je zarobljeno. Brigada je imala 1 mrtvog 1 ranjenog borca.
- 11/12. januar**
- Delovi Udarne grupe bataljona 3. udarne divizije NOVJ (1. i 2. bataljon 4. proleterske udarne brigade i jedan bataljon 5. crnogorske NOU brigade) upali u s. Njeguše (kod Cetinja), razbili četnike i naneli im gubitke od 1 mrtvog, 1 ranjenog i 10 zarobljenih. Udarna grupa nije imala gubitaka.
- 12. januar**
- Izmedu s. Stubice i Žute grede (na putu Nikšić — Danilovgrad) delovi 5. crnogorske udarne brigade 3. udarne divizije NOVJ razorili 100 metara puta.
- 12H3. januar**
- Dva bataljona 3. proleterske (sandžačke) NOU brigade razbili četnike u selima Otilovićima i Vijencu (kod Pljevalja).
- 14. januar**
- Na pl. Bjelasici delovi 7. crnogorske udarne brigade 3. udarne divizije NOVJ zarobili 16 četnika.
- 15. januar**
- U rejonu s. Vukovo Brdo — s. Strmećica (kod Pljevalja) oko 1300 nemačkih vojnika, četnika i pripadnika muslimanske milicije napali delove 3. proleterske (sandžačke) udarne brigade i odbacili ih na položaje s. Kozice — s. Breza, nanevši im gubitke od 1 mrtvog i 7 ranjenih boraca. Neprijatelj je imao oko 20 vojnika izbačenih iz stroja.
- Januar s.**
- Pri GS NOV i PO za Crnu Goru i Boku formiran Prateći bataljon. jačine oko 105 boraca.
- 16. januar**
- Drugi bataljon 4. proleterske (crnogorske) udarne brigade 3. udarne divizije NOVJ upao u s. Tomicë (kod Cetinja) i razoružao 15 nacionalista.
  - Na odseku s. Draškovina — Grab — s. Slatina (kod Bijelog Polja) 3. i 4. bataljon 7. crnogorske udarne brigade 3. udarne divizije NOVJ otpočeli dvodnevne borbe protiv nemačkih i četničkih snaga i muslimanske milicije.
- 17. januar**
- Us. Orlji (na putu Pljevlja — Gradac) oko 80 nemačkih vojnika s četnicima napalo delove 1. bataljona 4. sandžačke NOU brigade i četu italijanske partizanske divizije - Garibaldi-. Posle oštре borbe neprijatelj je odbačen u pravcu Pljevalja.
  - U rejonu s. Prekobrđe (kod Kolašina) 4. bataljon 6. crnogorske udarne brigade 3. udarne divizije NOVJ napao četnike i sedmoricu zarobio.
- 18. januar**
- Na području sela: Orasje, Sladojevo Kopito, Begovine, Klikovače, Novo Selo (kod Danilovgrada i Spuža) 4. bataljon 5. crnogorske udarne brigade, delovi 2. bataljona 4. proleterske (crnogorske) brigade 3. udarne divizije NOVJ i 1. bataljon Lovćenskog NOP odreda razbili četnike, uz sopstvene gubitke od jednog mrtvog i dva lakše ranjena borca.
- 19. januar**
- U selima: Komine, Vidre, Brvnica i Bušnja (kod Pljevalja) 4. sandžačka NOU brigada napala četnike i odbacila ih u Pljevlja. Četnici su imali 2 mrtva 1 3 ranjena. Brigada nije imala gubitaka.
  - U s. Rogamima oko 150 četnika s nemačkim vojnicima, podržani artiljerijom, napali delove 2. bataljona 5. crnogorske udarne brigade 3. udarne divizije NOVJ. U početku je neprijatelj imao izvesnog uspeha, zatim je protivnapadom odbačen u Podgoricu (sada Titograd).

1944. januar

HRVATSKA

januar 1944.

Uj'20. januar

- Delovi Lovćenskog NOP odreda napali nemačke vojнике u s. Ulicima (kod Cetinja). Neprijatelj je imao 1 poginulog i 3 ranjena vojnika.
- U s. Rvašima (kod Rijeke Crnojevića) delovi Lovćenskog NOP odreda zapalili nemački magacin.

20. januar

U s. Zlatici (kod Titograda) delovi 2. i 3. bataljona 5. crnogorske udarne brigade 3. udarne divizije NOV.T napali četnike, te njih 12 ubili i ranili, jednog zarobili (a sami imali jednog ranjenog borca).

Pri Stabu 2. udarnog korpusa NOVJ u Kolašinu počeo niži oficirski kurs s trajanjem od 30 dana. Kurs su pohađala 84 slušaoca (komandiri četa i vodova i njihovi zamenici) iz svih jedinica toga korpusa.

21. januar

Povodom dvadesetogodišnjice Lenjinove smrti, u gradovima i selima na oslobođenoj i neoslobodenoj teritoriji Crne Gore i Boke, kao i u jedinicama NOV, održano više prigodnih akademija 1 konferencija na kojima se govorilo o životu i radu Vladimira Ilića Lenjina.

22. januar

- Nemački avioni bombardovali Kolašin.

23. januar

- U s. Ljuče (kod Pljevalja) delovi 3. proleterske (sandžačke) udarne brigade i 4. sandžačke brigade GŠ NOV i PO za Sandžak napali na oko 200 četnika, ali zbog zakašnjenja delova 4. brigade napad nije uspeo. Treću brigida je imala 4 ranjena i 2 nestala borca.
- U rejonu sela: Lagatori, Godočelje, Tucanje i Petnica (kod Ivanjada) 1. i 4. bataljon 4. proleterske (crnogorske) brigade 3. udarne divizije NOVJ i manji delovi 1. brigade italijanske partizanske divizije »Garibaldi« napali na oko 2000 nemačkih vojnika četnika i kvizlinga priključenih s Kosova i Metohije. Neprijatelj je, razbijen, pretrpeo gubitke od 75 mrtvih i oko 90 ranjenih vojnika, dok su 4. brigada i 1. brigada partizanske divizije »Garibaldi« imale 6 boraca izbačenih iz stroja.

25. januar

Nemački vojnici, kvizlinzi s Kosova i Metohije, muslimanska milicija od Plava i Gusinja i četnici od Vrmoša (u Albaniji), jačine oko 2000 vojnika, napali jedinice Komskog NOP odreda i italijanske partizanske divizije »Garibaldi* i potisnuli ih do pred Andrijevicu. Sutradan su jedinice 4. proleterske (crnogorske) udarne brigade 3. udarne divizije NOVJ protivnapadom razbile neprijatelja na oba pravca i nanele mu gubitke od 67 mrtvih a 36 četnika su zarobile. Jedinice NOVJ su imale 2 poginula i 2 ranjena boraca.

Kod s. Duba (na komunikaciji Kotor — Budva) grupa partizana napala i zapalila nemački vojni kamion. Poginula 2 i ranjena 2 nemačka vojnika

Naredbom Štaba 2. udarnog korpusa NOVJ formiran 1. bataljon Bokeljskog NOP odreda, kome su precizirani osnovni zadaci: upadi u Boku, napadi na manje plovne objekte, izvlačenje ljudstva za jedinice NOVJ i organizacija obaveštajne službe.

27. januar

Pri Stabu 7. crnogorske udarne brigade 3. udarne divizije NOV.T formiran sanitetski kurs za osposobljavanje sanitetskog kadra u četama i bataljonima.

U Kućima oko 800 nemačkih vojnika i četnika iz Podgorice (sada: Titograd) i Albanije, podržavanih artiljerijom, u jutarnjim časovima počeli napad na 5. crnogorskou udarnu brigadu 3. udarne divizije NOVJ. Posle dvodnevnih borbi neprijatelj je delimično razbijen i odbačen u pravcu Podgorice i na albansku teritoriju, uz gubitke od preko 50 mrtvih i ranjenih vojnika. Tom prilikom je poginulo nekoliko istaknutih četničkih organizatora s tog terena, a zarobljeno je 5 četnika. Zaplenjeno je oko 2000 metaka i nešto druge opreme. Brigada je imala 3 mrtva i 12 ranjenih boraca.

U Pješivcima dva bataljona 6. crnogorske udarne brigade 3. udarne divizije NOVJ počela akciju protiv manjih četničkih grupa

HRVATSKA

1. januar

- U s. Podlapcu (kod Udbine), po naređenju GS NOV i PO za Hrvatsku, formirana 1. brigada Operativnog štaba za Liku (od 30. januara: 1. brigada 35. divizije NOVJ).
- Kod s. Medara i s. Trnave (blizu Nove Gradiške) jedinice 12. divizije NOVJ napale kolonu nemačkog 901. motorizovanog puka. Uništeno 5 kamiona i oštećena 2 tenka. Neprijatelj je imao 14 mrtvih i 2 zarobljena a jedinice 12. divizije NOVJ 7 mrtvih i 11 ranjenih.

- Jedinici? Diljskog NOP odreda zauzele ustaško uporište u s. Dragovrima (kod Slavonske Požege).
  - Između s. Turopolja i s. Peščenice (na železničkoj pruzi Zagreb — Sisak) delovi 2. diverzantskog bataljona 4. korpusa NOVJ miniranjem uništili lokomotivu i 3 vagona.
- 2. Januar*
- Između s. Križa i Ivanič-Grada jedinice 2. brigade 2. operativne zone NOV i PO Hrvatske porušile železničku prugu i uništile 1 lokomotivu i 3 vagona oklopnog voza koji je tom prilikom naišao.
  - Na železničkoj pruzi s. Caglin — Pleternica jedinice Diljskog NOP odreda srušile 1000 m pruge i 4000 m tt veza.
- 3. januar*
- Nemačke snage iz Sinja izvršile iznenadan napad na pozadinske delove 20. divizije NOVJ u s. Biteliću, ubivši 13 i zarobivši 11 boraca i zaplenivši izvesnu količinu oružja, municije i drugog materijala.
  - Kod s. Prijike i s. Svračice, iz zasede, 4. brigada 7. udarne divizije NOVJ napala nemačke delove iz Gline, razbila ih i prinudila na povlačenje u pravcu Gline, one mogućivši im pljačku sela. Neprijatelj je imao 15 mrtvih i više ranjenih. Brigada je imala 8 ranjenih, a zaplenila je 3 minobaca sa 59 mina, 1 mitraljez i drugu ratnu opremu.
  - Jedinice Omladinske brigade »Joža Vlahović* Zumberačko-posavskog sektora NOV i PO Hrvatske porušile 800 m železničke pruge Karlovac — ž. st. Draganići i 2 mosta u s. Stančaki (kod Jastrebarskog).
  - Po naređenju Štaba 8. korpusa NOVJ formiran štab Grupe južnodalmalinskih NOP odreda.
  - Saveznička avijacija bombardovala Split i Šibenik. U Splitu srušeno nekoliko zgrada i potopljen nemački motorni jedrenjak »Kastriotio«.
- 3/4. januar*
- Između s. Ašikovca i s. Knešca jedinice Požeškog NOP odreda porušile 1,5 km pruge Pleternica — Caglin i 2 km tt veza.
- 4. januar*
- Delovi 32. divizije NOVJ zauzeli ustaško-domobrinska uporišta u s. G. Batinu i s. Belecu i prinudili posade na povlačenje prema Zlataru.
  - Delovi 1. pešadijskog puka i tenkovske grupe Pavelićeve gardijske brigade, s jednom haubičkom baterijom, napali 3. bataljon Kalničkog NOP odreda u Varaždinskim Toplicama i zauzeli ovo mesto.
  - Jedinice Daruvarskog NOP odreda zauzele s. Subocku (kod Pakrac) koju je branila 1. četa 3. bataljona domobrinskog 8. brdskog puka, ojačana SS policijom iz Lipika.
  - Jedinice 1. i 2. bataljona Posavskog NOP odreda 6. korpusa NOVJ odbile napad 1. bataljona domobrinskog 8. brdskog puka iz Pakracu na sela Korita i Lovsku.
  - Između s. Horvata i s. Leskovca (na pruzi Zagreb — Karlovac) delovi 2. diverzantskog bataljona 4. korpusa NOVJ miniranjem srušila prugu i nemački transportni voz, uništivši lokomotivu i 6 vagona.
- 5. januar*
- Kod s. Ceglje (blizu Karlovca), iz zasede, dva bataljona Omladinske brigade »Joža Vlahović Zumberačko-posavskog sektora NOV i PO Hrvatske napali neprijateljsku motorizovanu kolonu i naneli joj gubitke od 20 mrtvih i više ranjenih vojnika.
- Treći bataljon 3. brigade 7. udarne divizije NOVJ napao delove nemačke 1. kozačke konjičke divizije kod s. Prevršca i s. Mečenčana i prinudio ih na povlačenje u pravcu Kostajnice. Neprijatelj je imao 6 mrtvih i 9 ranjenih vojnika, a jedinice 3. brigade 2 mrtva i 2 ranjena boraca.
- Između s. Lekenika i s. Turopolja (na železničkoj pruzi Zagreb — Sisak) delovi 2. diverzantskog bataljona 4. korpusa NOVJ miniranjem srušili prugu i dva nemačka transportna voza: uništili 1 lokomotivu i 7 vagona, a oštetili 3 vagona i 1 lokomotivu.
- Kod ?.. st. Mahično delovi 2. diverzantskog bataljona 4. korpusa NOVJ porušili prugu Karlovac — Ozalj, veliki betonski bunker i zgradu železničke stanice.
- Po naređenju Štaba 2. operativne zone NOV i PO Hrvatske formirana Komandi Bjelovarskog vojnog područja.

- 6. januar**
- Optočeo napad jedinica 32. divizije NOVJ na Zlatar, u kome je bila 7. četa Zagrebačkog ustaškog pripremnog bataljona. U borbama do 9. januara mesto nije zaузето zbog pristiglih jakih ustaško-domobranksih i nemačkih pojačanja iz Zagreba, s. Marije Bistrice i D. Stubice.
  - Neretvanski NOP odred napao ustašku posadu u s. Kominu (kod Metkovića): poginula 2 a zarobljeno 12 ustaša. Zatim je uništio uređaje na ž. st. Komin, a na Neretvi potopio putnički brod NDH »Sv. Nikola*.
  - U Istri, po naređenju Operativnog štaba za Istru, formiran 1 istarski partizanski bataljon.
  - Po naređenju GS NOV i PO za Hrvatsku 4. brigada 13. divizije NOVJ preimenovana U 2. brigadu Operativnog štaba za Liku.
- 7. januar**
- Posle šesnaestochasovne borbe 2. i 4. bataljon 1. udarne brigade 8. divizije NOVJ savladali nemačku, ustašku i domobransku posadu pored Globorničkog mosta (kod Ogulina). Neprijatelj je imao 65 mrtvih, 25 ranjenih i HV4 zarobljena vojnika. Uništeno je 20 oklopnih vagona i sav materijal za gradnju mosta. Zaplenjeno je 80 pušaka, 3 automata, 11 p. mitraljeza, 1 minobacač sa 60 mina, 130 bombi, 20.500 metaka, 110 čebadi i druga oprema.
  - Us. Katoličkoj Šagovini nemačke i ustaške jedinice iz Okučana i Nove Gradiške napale 18. brigadu 12. divizije NOVJ, i posle jednodnevne borbe primorali je da se, uz gubitke od 4 mrtva i 12 ranjenih boraca, povuče u pravcu s. Podvrškog.
  - Na o. Braću grupa boraca Bračko-šoltanskog NOP odreda zarobila 12 nemačkih vojnika.
  - Prvi pešadijski puk i tenkovska grupa Pavelićeve gardijske brigade, s vodom brdskih topova, prodrli u s. Ivanec (kod Križevaca) i spalili ga.
- 8. januar**
- U šumi Kljuki (kod Pokupskog), po naređenju GS NOV i PO za Hrvatsku, od 2. i 3. bataljona Turopoljsko-posavskog NOP odreda i 1. bataljona Kljuka Zumboračko-pokupskog NOP odreda formirana brigada Franjo Ogulinac Selja*.
  - Na o. 1st se iskrcalo oko 300 nemačkih vojnika s namerom da pronađu posadu nasukanog nemačkog minopolagača »Mosor«. Pašto su posadu već bile zarobile jedinice 3. pomorsko-obalског sektora Mornarice NOVJ nemački vojnici su uhapsili 52 muškarca od 18 do 60 godina, te ih ukrcali na brodove i sproveli u Zadar.
- 8/9. januar**
- Prva udarna brigada »Vasilj Gaceša« i 3. i 4. brigada 7. udarne divizije NOVJ napale delove nemačke 1. kozačke konjičke divizije u selima: Prokopi, Kihalcu, Novom Selu, Praćnu i Mošćenici (kod Gline), ali su se, posle petočasovne borbe, morale povući zbog dolaska neprijateljskih pojačanja iz Petrinje, Siska i Gline.
- 9. januar**
- Između Jastrebarskog i s. Horvata (na pruzi Zagreb — Karlovac) delovi 2. diverzantskog bataljona 4. korpusa NOVJ miniranjem srušili prugu i nemački transportni i oklopni voz, uništivši lokomotivu i 4 vagona i oštetivši 4 vagona. Saobraćaj je bio obustavljen dva dana.
  - Između s. Mahićna i s. Zorkovca delovi 2. diverzantskog bataljona 4 korpusa NOVJ na 4 mesta porušili železničku prugu Karlovac — Ozalj i srušili 2 mosta i 2 velika bunkera, zbog čega je saobraćaj bio obustavljen 40 časova.
- 10. januar**
- Na putu Gračac — Otrić (kod ž. st. Malovan) 7. dalmatinska brigada 19. divizije NOVJ napala nemačku motorizovanu kolonu i uništila 7 kamiona.
  - Nemački borbeni čamci zaplenili nenaoružani transportni brod Mornarice NOVJ, od 450 tona nosivosti, kojinj je iz Palerma (u Italiji) prebacivan na o. Vis materijal koji su saveznici slali jedinicama NOVJ. Brod je sproveden u Volu Luku na o. Korčuli, gde su ga saveznički avioni potopili.
  - Između s. D. Dubrava i s. Generalskog Stola 2. i 4. bataljon 2. udarne brigade 8. divizije NOVJ porušili železničku prugu u dužini od 2 km.
- 11. januar**
- Delovi 8. divizije NOVJ, posle devetočasovne borbe, zauzeli ustaško-domobransko uporište u s. Oštarije (kod Ogulina). Neprijatelj je imao oko 80 vojnika izbačenih iz stroja, a jedinice 8. divizije NOVJ 4 mrtva i 19 ranjenih. Zarobljeno 150 domobrana i 2 oficira, a zaplenjeno: 8 mitraljeza, 5 p. mitraljeza, 4 automata. 199 pušaka, 150 bombi, 47.000 metaka, 1 putnički auto, 70 čebadi i druga oprema.
  - Delovi 7. udarne divizije NOVJ ušli u Glinu, iz koje su se povukli nemački vojnici, ustaše i žandarmi.

12. januar
- Delovi Zumberačko-pokupskog NOP odreda napali pograničnu posadu u s. Glogoci (kod Kostanjevice). Ubili su 6 i zarobili 14 nemačkih vojnika, a zaplenili: 15 pušaka, 4 automata, 1 p. mitraljez, 2000 metaka, 50 čebadi 1 drugu spremu.
  - Između Jastrebarskog i s. Deslnca (na pruzi Zagreb — Karlovac) delovi 2. diverzantskog bataljona 4. korpusa NOV.J miniranjem srušili prugu i nemački transportni voz i uništili lokomotivu i 3 vagona, dok su 4 vagona oštećena. Saobraćaj je bio obustavljen 20 časova.
- 12/13. januar
- Na o. Brač se iskricala dva bataljona 738. puka nemačke 118. lovačke divizije a na o. Šoltu 2. bataljon 893. puka nemačke 264. pešadijske divizije. Snage 26. divizije 8. korpusa NOVJ povukle su se s tih ostrva na o. Vis.
13. januar
- Delovi nemačke 392. legionarske divizije iz s. Generalskog Stola otpočeli petodnevni napad na delove 8. divizije NOVJ i Plaščanski NOP odred u rejonu sela D. i G. Dubrava i Tounja. Do 17. januara neprijatelj je uspeo da prodre u Ogulin.
- Kod s. Izimja (na putu Karlovac — Jastrebarsko) delovi Omladinske brigade »Joža Vlahović« Žumberačko-posavskog sektora NOV i PO Hrvatske napali kolonu nemačke 392. legionarske divizije i naneli joj gubitke od oko 20 mrtvih i više ranjenih vojnika.
- Između s. Lekenika i s. Grede (na pruzi Zagreb — Sisak) delovi 2. diverzantskog bataljona 4. korpusa NOVJ miniranjem srušili prugu i transportni voz, uništivši lokomotivu i 3 vagona i oštetivši 5 vagona, u kojima je poginulo 20 i ranjeno 35 neprijateljskih vojnika.
- 13/14. januar
- U Sumartinu (na o. Braču) britanska motorna torpiljarka MTB 226 potopila nemački manji trgovачki brod i oštetila dvotrupnu peniu.
14. januar
- Otpočeo četvorodnevni napad I. udarne brigade Vasilj Gačeša i 3. i 4. brigade 7. udarne divizije NOVJ na neprijateljsko uporište u s. Gori (na putu Petrinja — Glina) koje su branili nemački vojnici, ustaše, domobrani i žandarmi. Uporište nije osvojeno, jer je neprijatelju došlo pojačanje iz Petrinje.
  - U Istri, po naređenju Operativnog štaba za Istru, formiran 4. istarski partizanski bataljon.
  - Naredbom Štaba Žumberačko-posavskog sektora NOV i PO Hrvatske, Žumberačko-pokupski NOP odred dobio nov naziv: Žumberački NOP odred.
  - Višku luku bombardovalo 7 nemačkih aviona, koji su oštetili brod »Marjan« iz sastava 4. pomorsko-obalskog sektora Mornarice NOVJ.
- 14/15. januar
- Između ž. stanica Kapela-Batrina i Pleternica jedinice Diljskog NOP odreda porušile 4,5 km železničke pruge i 8 km tt veza a zapalile ž. st. Sulkovce.
15. januar
- Iz Karlovca, O/Jja i Jastrebarskog otpočeo petodnevni napad delova nemačke 392. legionarske divizije, 1. bataljona domobranskog 2. pešadijskog puka i 10. ustaškog bataljona na jedinice Omladinske brigade »Joža Vlahović« i Žumberačkog NOP odreda na području s. Plesivice i s. Sv. Jane. Sprečavan da dublje upada na slobodnu teritoriju Žumberka, neprijatelj se 19. januara povukao u polazne garnizone, izgubivši 187 vojnika. Jedinice NOV i PO.T imale su 7 mrtvih i 22 ranjena boraca.
  - U Istri, po naređenju Operativnog štaba za Istru, formiran 2. istarski partizanski bataljon.
  - Delovi 2. diverzantskog bataljona 4. korpusa NOVJ miniranjem pruge srušili ustaški transportni voz između Karlovca i s. Rečice (na pruzi Karlovac — Petrinja), uništivši lokomotivu i 2 vagona i oštetivši 3 vagona. Saobraćaj je bio obustavljen 2 dana.
  - Jedinice 3. diverzantskog bataljona 2. operativne zone NOV i PO Hrvatske miniranjem pruge srušile dva teretna voza na prugama Banova Jaruga — Zagreb i Zagreb — Križevci, uništivši 1 lokomotivu i 6 vagona i oštetivši 1 lokomotivu i 12 vagona.
  - Kod s. Kapele (blizu D. Miholjca) Podravska partizanska četa napala ustaše i naneli im gubitke od II mrtvih, 7 ranjenih i 7 nestalih.
- Januar p.p.
- Po naređenju Štaba 8. korpusa NOVJ, posle povlačenja njegovih delova na o. Vis, na ostrvirna Braču, Hvaru, Korčuli, Mljetu, Lastovu i poluostrvu Pelješcu formirani mali NOP odredi, koji su nosili nazive po istoimenim ostrvirna i poluostrvu.

16. januar
- Snage nemačke 114. lovačke divizije odbacile 1. i 2. brigadu Operativnog Štaba za Liku i zauzele s. Lički Osik i s. Perušlć.
  - Nemačke jedinice iz Slav. Broda popalile sela: Ježevik, Sušnjevce KorduSevce, Klokčevid i Vrhovinu.
- 16/17. januar
- Između s. Caglina i Pleternice jedinice Diljskog NOP odreda porušile 7 km železničke pruge i 10 km tt veza.
17. januar
- U rejonu sela Umetića, Knezovljana i Blinje jedinice 2. brigade 7. udarne divizije NOV.I izvršile napad na nemačke kolone i nanele im gubitke od oko 30 mrtvih i 50 ranjenih vojnika. U toku borbe neprijatelj je opljačkao i zapalio sela Umetič, Knezovljane i Bijelnik.
  - Kod šume Doljna dolca (blizu Slav. Broda) jedinice 18. brigade 12. divizije NOVJ napale neprijateljsku motorizovanu kolonu, ali su se, posle jednočasovne borbe, usled nadmoćnosti neprijatelja, povukle, zapalivši 1 tenk i oštetivši 4 tenka.
  - Sesta dalmatinska brigada 19. divizije NOV.T razbila četničku posadu i zauzela s. Kašić (kod Benkovca).
  - U Istri, po naređenju Operativnog štaba za Istru, formiran 3. istarski partizanski bataljon.
  - U s. Semnici (kod Krapine) izabran ONO odbor za Krapinu.
18. januar
- Snage nemačke 114. lovačke divizije odbacile 2. brigadu Operativnog štaba za Liku i zauzele Otočac. Tom prilikom poginuo je obaveštajni oficir Glavnog štaba NOV i PO za Hrvatsku potpukovnik Petar Grubor Buzdovan, narodni heroj.
19. januar
- U Moslavini, po naređenju Glavnog štaba NOV i PO za Hrvatsku, od 2. brigade 2. operativne zone NOV i PO Hrvatske i delova Bjelovarskog i Moslavačkog NOP odreda formirane 1. i 2. brigada 33. divizije NOVJ.
  - Po naređenju Glavnog štaba NOV i PO za Hrvatsku, od Kalničkog, Zagorskog i Zagrebačkog NOP odreda formirana Zapadna grupa NOP odreda 10. korpusa NOV Jugoslavije.
  - Po naređenju Glavnog štaba NOV i PO za Hrvatsku rasformiran Stab 2. operativne zone NOV i PO Hrvatske.
  - Kod s. Brloga i s. 2ute Lokve snage nemačke 114. lovačke divizije savladale otpor 3. brigade 13. divizije NOVJ i zauzele Senj.
  - Između s. Lekenika i s. Grede (na pruzi Zagreb — Sisak) delovi 2. diverzantskog bataljona 4. korpusa NOVJ miniranjem pruge srušili nemački transportni voz, uništivši lokomotivu i 3 vagona. Saobraćaj je bio obustavljen 20 časova.
- 19/20. januar
- Na o. Hvar se iskrcao 2. bataljon 738. puka nemačke 118. lovačke divizije. Jedinice 26. divizije 8. korpusa NOVJ povukle su se sa o. Hvara na o. Vis.
20. januar
- U s. Preku (na o. Ugljanu) jedan kombinovani odred (četa Severnodalmatinskog NOP odreda, desetina Dopunske čele 3. pomorsko-obalskog sektora Mornarice NOVJ i 50 članova SKOJ-a i terenskih radnika iz s. Prčka) izvršio napad i razbio nemačku posadu jačine 120 vojnika iz 1. bataljona 891. puka nemačke 264. pešadijske divizije. Poginula 53, ranjena 34 i zarobljena 2 nemačka vojnika, dok se ostatak posade povukao u Zadar. Partizani su imali 3 mrtva i 10 ranjenih boraca.
  - Jedinice 9. dalmatinske brigade 20. divizije NOVJ izvršile bezuspešan napad na s. Hrvaće (kod Sinja) koje je branilo oko 300 ustaša i 40 žandarma.
- 20/21. januar
- Jedinice Biologorskog NOP odreda Zapadne grupe NOP odreda 6. korpusa NOVJ izvršile neuspeo napad na nemačko uporište u s. Trojstvu (kod Bjelovara), jačine 150 vojnika.¹
21. januar
- U Hrvatskom zagorju i na Kalniku oko 1700 ustaša, sa 1. baterijom haubica 100 mm Pavelićeve gardijske brigade, otpočelo operaciju Dubrovnik- protiv jedinica 32. divizije NOVJ u cilju uspostavljanja saobraćaja na komunikaciji Zagreb — Varaždin. Operacija je trajala do 12 februara. Ustaše su u toku operacije zauzele Kopivnicu, Ludbreg, Ivanec, Pitomaču i druga mesta.

» I'o drugim podacima napad je izvršen 19. 20. J3nuara.

1944. januar

HRVATSKA

januar 1944.

- Na prostoriji Brajakovog brda, s. Begunjara, s. D. Kučevice, s. Ladešića Drago, s. Netretića (kod Karlovca) jedinice Karlovačkog NOP odreda odbile napad delova nemačke 392. legionarske divizije, 5. ustaškog bataljona i 1. bataljona domobranskog 2. pešadijskog puka iz s. D. Stativa i s. Ozlja i prinudile ih na povlačenje u polazne garnizone
  - Saveznička avijacija bombardovala Rijeku, gde je oštetila tvornicu torpeda rafineriju nafte, železničku prugu i veći broj okolnih zgrada.
22. januar
- Kod s. Kokinca, iz zasede. delovi Bilogorskog NOP odreda napali domobrani transportni voz. Posle kraće borbe transport je vraćen prema Bjelovaru.
23. januar
- U cilju zauzimanja oslobođene teritorije Gorskog kotara i Hrvatskog primorja, glavnina nemačke 392. legionarske divizije otpočela nastupanje iz Ogulina pravcima: Jezerane — Brinje — Senj 1 Jasenak — Drežnica — Brinje. Od 25. januara sadejstvovale su joj i snage nemačke 114. lovačke divizije iz rejona Žute Lokve ka Jezeranima i Drežnicama. U višednevnim borbama neprijatelj je odbacio jedinice 13 divizije NOVJ na svim pravcima i do 31. januara zaposeo Drežnicu i uspostavio garnizone duž komunikacije Ogulin — Brinje — Senj,
  - Delovi nemačke 392. legionarske divizije otpočeli sedmodnevni napad na jedinice 1. i 3. udarne brigade 8. divizije NOVJ na području s. Josipdol — s. Modruš — s. Plaški. U borbama do 29. januara jedinice 8. divizije NOVJ su uspele da onemoguće prodor neprijatelju u rejon Plaškog i da mu nanesu gubitke od 431 vojnika izbačenog iz stroja, dok su same imale 19 mrtvih i 63 ranjena borca.
  - Jedinice 17. udarne brigade 28. udarne divizije NOVJ, posle 36 časova borbe, uništile skoro ceo 6. ustaški bataljon i zauzele s. Caglin (kod Slav. Požege). Zaplenjeno 5 mitraljeza, 7 p. mitraljeza, 130 pušaka i 1 top. Uništeno 8 teretnih vagona i 14 vagona slame.
  - Jedinice 4. bataljona 17. udarne brigade 28. udarne divizije NOVJ i 2. bataljona Osječkog NOP odreda zauzele s. Poreč (kod Slav. Požege) koje je branilo 160 nemačkih vojnika.
  - Delovi 28. udarne divizije NOVJ, u sadejstvu sa delovima Istočne grupe NOP odreda 6. korpusa NOVJ, napali domobrano-nemačko uporište u s. Kuli (kod Slav. Požege), ali ga nisu zauzeli, jer su mu u pomoć stigli delovi nemačke 187. rezervne divizije iz Slav. Požege i Pleternice.
  - Kod ž. st. Brezine (na pruzi Banova Jaruga — Pakrac) jedinice 1. diverzantskog bataljona i delova Posavskog NOP odreda G. korpusa NOVJ miniranjem uništili domobrani oklopni voz.
  - Kod s. Dežanovca 1. i 2. bataljon Daruvarskog NOP odreda napali jedinice U. ustaškog bataljona. Kad im je stiglo pojačanje iz Daruvara, ustaše su odbacile partizanske jedinice i nanele im gubitke od 14 mrtvih i 21 ranjenog borca. Gubici ustaša nisu poznati.
  - Između s. Ozlja i s. Zorkovca (na pruzi Karlovac — Ozalj) delovi 2. diverzantskog bataljona 4. korpusa NOVJ miniranjem pruge srušili transportni voz i uništili lokomotivu i 2 vagona.
24. januar
- Us. Mlalovu, s. Oklaju i kod hidrocentrale Manojlovac jedinice 5. dalmatinske brigade 19. divizije NOVJ i Severnodalmatinskog NOP odreda razbile ustaške posade i odbacile ustašku kolonu koja je intervenisala iz Drniša.
  - Iz Daruvara i Pakraca jake domobranske snage (delovi 4. i 8. brdskog puka) otpočele napad protiv jedinica Daruvarskog NOP odreda na pravcu s. Bijela — s. Borki — s. Zajle. Posle trodnevnih borbi one su zauzele i zapalile ova mesta, kao i 38 šumskih baraka, 14 podzemnih skloništa i dve poljske bolnice.
  - Između ž. stanica Pleternica i Latinovac delovi 18. brigade 12. divizije NOVJ porušili železničku prugu u dužini od 7 km.
  - Naoružani brodovi Partizan 1st i 2nd Partizan IIIrd 2. pomorsko-obalskog sektora Mornarice NOVJ uništili nemački naoružani remorker «Konstante», koji se nasukao kod rta Ploče (na o. Olibu), i zarobili nemačku posadu.
25. januar
- Delovi nemačke 1. brdske divizije i 92. motorizovanog puka, napadajući iz Sinja, odbacili 9. dalmatinsku brigadu 20. divizije NOVJ iz s. Žasioka. s. Dabra i s. Bitelića na greben pl. Dinare.
  - Kod Ruđele (na putu Knin — Kistanje) 5. dalmatinska brigada 19. divizije NOVJ i Severnodalmatinski NOP odred razbili nemačku kolonu i uništili 14 kamiona, 3 automobila, 2 tenka i 4 topa.

1944. januar

HRVATSKA

januar 1944.

- Brigada »Franjo Ogulinae Selja« Zumberačko-posavskog sektora NOV i PO Hrvatske, u sadejstvu sa delovima Turopoljsko-posavskog NOP odreda, zauzela ustaško-domobransko uporište u s. Horvati (kod Zagreba). Zarobljeno jo 46 domobrana, 6 podoficira, 1 oficir i 3 ustaše a zaplenjena su 2 mitraljeza, 1 p. mitraljez, 63 puške, 17000 metaka, 50 čebadi i druga oprema.
- Kod s. Izimja (na putu Zagreb — Karlovac) dva bataljona Omladinske brigade »Joža Vlahović« Zumberačko-posavskog sektora NOV i PO Hrvatske napali dolove nemačko 1. kozacke konjičke divizije 1 naneli im gubitke od 5 mrtvih i 23 zarobljena vojnika, a zaplenili 2 mitraljeza, 15 pušaka i drugu opremu.

27. januar

CK. KPH izvestio depešom CK KPJ da je na oslobođenu teritoriju Like stigao delegat Jugoslovenskog narodnooslobodilačkog komiteta za inostranstvo čije je sedište u Zenevi; da taj komitet okuplja pristalice NOP i povezuje se sa našom emigracijom, izdaje štampu na našem i francuskom jeziku i vodi kampanju protiv izbegličke vlade Kraljevine Jugoslavije; po podacima Komiteta, oko 600 vojnika i oficira bivše jugoslovenske vojske koji su se zatekli u Svajcarskoj izjasnilo se posle II zasedanja AVNOJ-a za NOP, žele da se vrati kući i uvrste u NOVJ.

Kod s. Graca i s. Londžice (blizu Našica) jedinice Brodske brigade 12. divizije NOVJ odbile napad delova 2. ustaške brigade i odbacile ih u pravcu Našica.

Kod s. Sv. Jane delovi Omladinske brigade »Joža Vlahović« Zumberačko-posavskog sektora NOV i PO Hrvatske odbili napad domobranksih kolona iz Jastrebarskog i s Draganića I naneli im gubitke od oko 60 mrtvih.

Kod s. D. Dubrava (na komunikaciji s. Generalski Stol — s. Tounj), iz zasede, 1. i 2. bataljon 2. udarne brigade 8. divizije NOVJ napali domobranksu auto-kolonu i naneli joj gubitke od 21 mrtvog, 8 ranjenih i 41 zarobljenog vojnika i oficira. Zaplenjeno je 5 kamiona, a zaplenjeno 5 p. mitraljeza, 30 pušaka, 3 pištolja, 1 automat, 3500 metaka, 150 pari odela, 200 pari cipela i druga oprema.

28. januar

Delovi 2. brigade 33. divizije NOVJ zauzeli s. Sv. Ivan Zabno (kod Križevaca). Mesto je branilo 80 žandarma.

29. januar

GS NOV i PO za Hrvatsku izvestio depešom VS NOV i POJ, da je odlučio da formira aerobazu na Kravanskom polju; aerodrom je urođen i može primiti najteže bombardere, a za sada je siguran; muli VS za mišljenje po ovome.

GS NOV i PO za Hrvatsku izvestio depešom VŠ NOV i POJ da ne može prebacivati ranjenike preko Hrvatskog primorja za Vis i Italiju jer je neprijatelj posoo Hrvatsko primorje i prekinuo sve veze sa o. Visom.

29/30. januar

— Kod rta Ploče (zapadno od o. Arhandela i o. M. Drvenika) britanska motorna topovnjača MGB 662 i torpedni čamac MTB 97 potopili nemački tanker »Folgore« od 330 tona i motorni jedrenjak Roma od 120 tona.

30. januar

— Po naredenju GS NOV i PO za Hrvatsku prestao rad Štaba Zumberačko-posavskog sektora NOV i PO Hrvatske.
— Kod s. Radoboja (blizu Krapine) jedinice Zagorskog NOP odreda vodile petočasovnu borbu protiv 450 nemačkih vojnika, nanevši im gubitke od 80 mrtvih i ranjenih.
— Kod s. Grabrovca jedinice 2. brigade 33. divizije NOVJ odbile napad 300—400 ustaša od Križevaca i prinudile ih na povlačenje u polazni garnizon.

31. januar

— GŠ NOV i PO za Hrvatsku izvestio depešom VS NOV i POJ da je u Zagreb stigao delegat međunarodnog Crvenog krsta i da želi voditi progovore sa VS NOV i POJ ili NKOJ-em
— Jedinice 1. i 2. brigade 35. divizije NOVJ napale 34. ustaški bataljon koji je branio s. Lički Osik i s. Perusić. Posle višečasovne borbe neprijatelju su upućena pojačanja (31. ustaški bataljon iz Metka i delovi domobranskog 15. pešadijskog puka iz Gospića), pa je napad obustavljen. Gubici 35. divizije: 14 mrtvih, 19 ranjenih i 12 zarobljenih, dok gubici neprijatelja nisu utvrđeni.

Delovi nemačke 392. legionarske divizije i 33. ustaškog bataljona otpočeli dvodnevni napad na jedinice 1. i 3. udarne brigade 8. divizije NOVJ u rejonu s. Plaškog (kod Ogulina). U tim borbama oni su potisli jedinice 8. divizije i zauzeli s. Plaški, popalivši i opljačkavši više sela. Neprijatelj je imao 24 mrtva i 32 ranjena, a jedinice NOVJ 3 mrtva i 23 ranjena borca.

— Između s. Zabljaka i s. Sv. Ivana Zabna (na pruzi Križevci — Bjelovar) 2. brigada 33. divizije NOVJ, sa 2. bataljonom 1. brigade, porušila prugu u dužini od 10 km, telefonske stubove na celoj relaciji i 3 mosta.

1944. januar

MAKEDONIJA

januar 1944.

- Dolovi 891. puka nemačke 264. pešadijske divizije zauzeli o. Ugljan, sa koga su se mornaričke jedinice NOVJ povukle na o. Vis
- Kod s. Rovišća (blizu Bjelovara) jedinice 1. brigade 33. divizije NOVJ odbile napad 150 nemačkih vojnika i odbacile ih u Bjelovar.
- Kod s. Rovišća jedinice 1. brigade 33. divizije NOVJ odbile napad 150 nemačkih vojnika i odbacile ih u Bjelovar.
- Između s. Zdenčine i s. Horvala (na pruzi Karlovac — Zagreb) delovi 2. diverzantskog bataljona 4. korpusa NOVJ miniranjem pruge srušili domobranci okloplni voz uništivši lokomotivu i 4 vagona. Saobraćaj je bio obustavljen 24 časa.
- Januar*
  - U Lici. po naređenju Operativnog štaba za Liku, formiran Lički NOP odred.
  - Us. Sesvetskom Kraljevcu (kod Zagreba) ustaše obesile člana OK SKOJ-a za Zagreb Slavka Stančića Jureka, narodnog heroja.
  - Seoski NO odbor u s. Račjoj Vasi (u Istri) otvorio hrvatsku školu, koju je pohađalo 77 učenika.

MAKEDONIJA

- 1. januar
  - U s. Vitolištu (kod Prilepa) dolovi I. makedonsko-kosovske NOU brigade napali policijsku stanicu i opštinu. Poginuli su 4 policajca, 1 šumar i 1 špijun. Spaljena je opštinska arhiva; zaplenjeno 25 pušaka, 1 p. mitraljez i 4 radio-aparata; prosuto preko 2000 litara nafte.
- 2. januar
  - U rejonu s. Vitolišta (kod Prilepa) delovi 1. makedonsko-kosovske NOU brigade napali posadu rudnika liskuna Durov Kamen. Nemačko-bugarski obezbeđujući delovi su imali 9 mrtvih vojnika. Uništena su 2 kompresora i onesposobljena su za rad za izvesno vreme postrojenja rudnika. Zaplenjeno je: 42 puške sa dosta municije, 1 p. mitraljez, 32 kompletne uniforme, 16.000 maraka, 250.000 leva i dosta prehrambenih artikala. Prosuto je oko 4000 litara nafte i 800 litara mašinskog ulja. Seljacima je poceljena velika količina brašna, krompira i drugih artikala.
- 5. januar
  - Kod sela Notija, Ošina i Livada (na južnim padinama pl. Pajak, u Grčkoj) 2. makedonsku NOU brigadu napale nemačke snage koje su preduzele ofanzivna dejstva s ciljem da ovu teritoriju očiste od partizanskih jedinica i obezbede prugu Solun — Skoplje. Pod jakim pritiskom neprijatelja deo snaga 2. brigade se povukao ka s. Zborskem (u Meglenu, u Grčkoj) a drugi deo ka Kavadarcima.
- Januar p.*
  - Na odseku Kajmakčalan — Pajak pl. nemačko i bugarske snage preduzele ofanzivna dejstva protiv 1. makedonsko-kosovske NOU brigade. 2. makedonske NOU brigade i Grupe partizanskih bataljona (»Stevan Naumov« i »Hristo Botev«). Pretrpevši gubitke a ne postigavši planirani cilj. bugarske jedinice su u s. Notiju (u Meglenu, u Grčkoj) za odmazdu, streljali 46 seljaka
- 8. januar
  - Us. Fuštanima (u Grčkoj) 1. makedonsko-kosovska NOU brigada izvršila noćni prepad na nemačke vojnike smeštene u školi. Iznenadnom vatrom iz automatskog oružja ona je neprijatelju nanela vrlo velike gubitke (prema nepotpunim podacima: oko 100 mrtvih i ranjenih). Brigada je imala 6 poginulih boraca među kojima i zamenik komandira čete Slobodan Surčević Boro i desetar Vlado Raičević, narodni heroji.
- 9. januar
  - Bugarski sreski upravitelj iz Prilepa tražio od bitoljskog oblasnog direktora da preduzme mere radi zatvaranja granice prema Grčkoj i da pojača policijske snage u srežu kako bi se sprečilo prebacivanje snaga NOVJ iz Karadžoe (u Grčkoj) u Mavriovo i na laj način obezbedila teritorija sreza.
- 11. januar
  - Kod s. Ošina (u Grčkoj) Grupa partizanskih bataljona (bataljoni »Stevan Naumov« i »Hristo Botev«) Iz zasede razbila nemačku kolonu koja je dolazila sa pravca s. Livade (u Meglenu, u Grčkoj). Poginulo je 15 a zarobljeno 13 neprijateljskih vojnika. Zaplenjen je jedan minobacač, četiri p. mitraljeza, veći broj pušaka i drugi ratni materijal i oprema.
- 13. januar
  - U rejonu s. Pelinaca (kod Kumanova) partizanski bataljon »Jordan Nikolov« iz zasede razbio bugarski policijski odred, jačine oko 120 policajaca. Poginulo je 15, ranjeno 9, zarobljeno 17 policajaca, a ostatak se u neredu povukao za Kumanovo. Zaplenjene su 24 puške, 27 pištolja i druga ratna oprema.
  - PK SKOJ-a za Makedoniju obavestio odgovornog za rad SKOJ-a u 5. oblasnom komitetu KPM: da je 22. decembra 1943. održan Kongres antifašističke omladine Makedonije; da je izabran Glavni odbor Narodnooslobodilačkog omladinskog saveza

1944. januar

MAKEDONIJA

januar 1944.

Makedonije (NOMSM-a); da je Kongres postavio naredne zadatke skojevskoj organizaciji.

- Grupa boraca partizanskog bataljona »Jordan Nikolov« porušila deo železničke pruge Preševo — Kumanovo a miniranjem srušila nekoliko vagona nemačkog transportnog voza. Saobraćaj je bio prekinut više od 24 časa.
- Udarni bataljon 2. južnomoravskog NOP odreda 1. Kosovski partizanski bataljon napali na Krivu Palanku, gde su bugarske vlasti pohvatale muškarce od 18 do 50 godina radi interniranja u Bugarsku. Posle oštete borbe protiv bugarskih jedinica krvopalanačkog garnizona, bataljoni su oslobodili oko 1000 lica.

14. januar

- Između s. Miravaca i s. Milckova (kod Devclelige) grupa boraca 2. makedonske NOU brigade miniranjem srušila železničku kompoziciju i oštetila most. Saobraćaj je bio prekinut 3 dana.

77. januar

- Nemačke jedinice iz Soluna i Vodena i bugarske snage (54. pešadijski puk 15. pešadijske divizije, 56. pešadijski puk 14. pešadijske divizije i jedan bataljon 48. pešadijskog puka 17. pešadijske divizije) otpočele ofenzivna dejstva protiv jedinica NOVJ i grčkih partizanskih snaga na području Karadžoa — pl. Pajak s ciljem da ih odbace sa ove prostorije, da onemoguće njihova dejstva na komunikacijskoj magistrali Solun — Skoplje i, po mogućству, da ih unište.

18. januar

- Kod s. Langadija i s. Periklija (u Meglenu, u Grčkoj) Gmpa partizanskih bataljona (»Stevan Naumov« i >Hristo Botev«) i jedan bataljon 1. makedonsko-kosovske NOU brigade vodili desetočasnu žestoku borbu protiv ojačanog bugarskog 56. pešadijskog puka, koji je nastupao spravca s. Konjskog. Ta sela su triput prelazila iz ruke u ruku. Bataljoni NOVJ zaplenili su veću količinu ratne opreme i neprijatelju nanele osetne gubitke.
- Kod s. Tušina (u Meglenu, u Grčkoj) dva bataljona 2. makedonske NOU brigade i jedan bataljon 1. makedonsko-kosovske NOU brigade napali iz zasede nemačku kolonu koja se iz s. Fuštana kretala pravcem s. Noti — s. Tušin. Poginula su 123 nemačka vojnika a zaplenjeno je: 8 p. mitraljeza, 6 automata, dosta pušaka, 1 radio-stanica i druga ratna oprema. Druga brigada je imala 3 poginula i 1 ranjenog borca.

18/19. januar

- Posle borbi kod s. Tušina, s. Langadije i s. Periklije (u Meglenu, u Grčkoj) 1. makedonsko-kosovska NOU brigada, 2. makedonska NOU brigada i Grupa partizanskih bataljona (»Stevan Naumov« i Hristo Botev«), po naređenju GŠ NOV i PO za Makedoniju, zbog pristicanja nemačkih pojačanja, povukli se ka južnim padinama pl. Kožufa, severozapadno od s. Tušina. Neprijatelj je posle toga zaposeo sva sela u Karadžoi.

24. januar

- Bugarska Sreska rekviziciona komisija iz Negolina dostavila Oblasnoj rekvizicionoj komisiji u Skoplju izveštaj o organizaciji komisije i o otporu seljaka, zbog čega se rekvizicija sprovodi uz pomoć policije.

30. januar

- Na pl. Kožufu GŠ NOV i PO za Makedoniju i Inicijativni odbor za sazivanje ASNOM-a održali savetovanje. Odlučeno je da se što pre izaberu delegati iz svih NO odbora Makedonije i da se ubrzaju priprave za sazivanje ASNOM-a.

31. januar

- Odlukom CK KPM i GŠ NOV i PO za Makedoniju, s teritorije Grčke (pl. Kožuf) otpočeo tzv. februarski pohod jedinica NOVJ. Za Azot i Poroče je krenula 1. makedonsko-kosovska NOU brigada, za Tikveš je krenula 2. makedonska NOU brigada, a u rejon Kumanova su krenuli Grupa partizanskih bataljona (>Stevan Naumov« i >Hristo Botev«) i deo CK KPM sa GŠ i Inicijativnim odborom za sazivanje ASNOM-a. Cilj pohoda je bio razgaranje ustanka i u ovim krajevima.
- PK SKOJ-a za Makedoniju uputio pismo 2. oblasnom komitetu SKOJ-a u kome, posred ostalog, daje smernice u pogledu što većeg aktiviranja omladine uoči II konгресa USAOJ-a, a kao najvažniji zadatak ističe: što masovnije upućivanje omladine u jedinice NOVJ.

Januar

- CK KPM uputio odgovor grupi makedunskih intelektualaca povodom njenog prigovora na Manifest GŠ NOV i PO za Makedoniju od oktobra 1943. godine. U odgovoru se razjašnjavaju pogrešne postavke ovih intelektualaca te se oni pozivaju da aktivno učestvuju u NOB-u jer je svako oklevanje zločin, a rovarenje protiv naše vojske Izdajstvo prema našem narodu.
- U Bitolju izašao prvi broj lista »Glas.-, organa NOF Druge oblasti. Izdao ga je Drugi oblasni komitet KPM Provale i hapšenja u gradu onemogučili su dalje štampanje toga lista

1944. januar

SLOVENIJA

januar 1944.

SLOVENIJA

4. januar
- Između s. G. Ležeča i Divače 1. bataljon 19. slovenačke NO brigade »Srećko Kosovel« posle dvočasovne borbe zauzeo i spalio neprijateljsko utvrđenje za osiguranje komunikacija, a posadu zarobio.
  - Jedinice 15. divizije NOVJ i Dolenjskog i Notranjskog NOP odreda otpočele teške borbe protiv jakih nemačko-domobranksih snaga na komunikaciji Ljubljana — Kočevje. Neprijatelj je nastojao da jedinice NOVJ odbaci od komunikacija i time sebi obezbedi nesmetano kretanje i snabdevanje. Borbe kod Grosuplja, V. Lašča, Ribnice i Kočevja trajale su, s kraćim prekidima, sve do 29. januara.
5. januar
- Naredbom GS NOV i PO za Sloveniju 13. slovenačka (Loška) brigada preimenovana u 13. slovenačku brigadu »Mirko Bračič« 14. divizije NOVJ.
6. januar
- Iz rejona s. Suhora (kod Metlike), na osnovu odluke GS NOV i PO za Sloveniju, koju je odobrio VS NOV i POJ. otpočeo marš 14. divizije NOVJ u Štajersku radi pomoći jedinicama 4. operativne zone NOV i PO Slovenije i stvaranja povoljnijih uslova za rasplamsavanje NOB-a u Štajerskoj.
7. januar
- U s. Sv. Primožu na Pohorju, od jedinica Pohorskog NOP odreda i jednog bataljona koji je operisao na sektoru Koruške, formirana 11. slovenačka NO brigada »Miloš Zidanšek« 4. operativne zone NOV i PO Slovenije.
- S. januar
- Stab 9. korpusa NOVJ izdao uputstvo o borbi protiv nemačkih jedinica i o razbijanju okupatorskih ofanzivnih poduhvata.
10. januar
- GS NOV 1 PO za Sloveniju izdao naredbu o reorganizaciji inžinjerije: u brigadama se formiraju inžinjerske čete (sastava: minerski vod, pionirski vod i vod za vezu) a u divizijama se postavljaju referenti za inžinjeriju.
11. januar
- U s. Ločniku (kod Gorice) jedinice Briško-beneškog NOP odreda 9. korpusa NOVJ izvršile prepad na nemačko skladište i uništile 3 vagona municije.
12. januar
- Jedinice 30. divizije NOVJ zauzele neprijateljsko uporište s. Avče (u dolini r. Soče), Tom prilikom miniranjem su srušena 4 mosta i električna centrala u s. Doblarju (kod Kanala).
- Posle tri uzastopna juriša 2. bataljon 7. slovenačke NOU brigade »France Prešern« uništilo žand. st. u s. Kamnoj Gorici fkođ Radovljice) s posadom od 27 žandarma.
13. januar
- Narodnooslobodilačko veće za Primorsku Sloveniju, najviši organ narodne vlasti u Slovenačkom primorju, donelo odluku o ~vom raspuštanju. Ova odluka je doneta ni osnovu odluke Plenuma OF od 10. IX 1943. o priključenju Primorske Slovenije, koju je potvrdio i AVNOJ na svom zasedanju 29. XT. 1943.
14. januar
- Jedinice Zapndokoruškog NOP odreda 9 korpusa NOV.T u žestokoj borbi uništile žand. st. Pliberk (u Pođunskoj dolini, u Austriji) s posadom od 27 žandarma.
15. januar
- Na području Trnovski gozd — Banjska pianola otpočela velika nemačka operacija protiv jedinica 9. korpusa NOV.T LT teškim borbama kod sela Lokovca, Trnova, Predmoje, Lažna i Lokava jedinice 9. korpusa su uspele da zaustave i razbiju nemačke snage i predu u protivnapad.
- U Crnomelju održana skupština aktivistkinja OF: rezimirani dotadašnji uspesi i doneti zadaci za budući rad.
- U Zeleznoj Kapli (u Austriji) Koruški bataljon 4. operativne zone NOV i PO Slovenije prepadom uništio uporište nemačke policije.
16. januar
- Pod pritiskom snaga 15. divizije NOVJ nemački vojnici i belogardisti napustili svoja uporišta s. Turjak, s. M. Lašče i s. Račnu (kod V. Lašča) i povukli se prema Ljubljani.
- Između ž. stanica Dravograd i Št. Janž 11. slovenačka brigada »Miloš Zidanšek« 4. operativne zone NOV i PO Slovenije miniranjem pruge srušila nemački transportni voz. Poginulo je 18 nemačkih oficira i podoficira, dok se preostali deo posade predao i bio razoružan.
18. januar
- Delovi Istarskog NOP odreda 7. korpusa NOVJ napali ž. st. D. Ležeče (kod Divače); ubili 3 nemačka vojnika a stanicu (sa svom aparaturom) demolirali.

20. januar — GS NOV i PO 7a Sloveniju izdao naredbu o reorganizaciji odeljenja i odseka. U GS su formirana ova odeljenja: operativno, obaveštajno, organizacijsko-mobilizacijsko, za vezu, za pozadinu ekonomsko, sanitetsko, propagandno i sudska.
- Us. Crni (kod Mežice) 6. slovenačka udarna brigada »Slavko Slander« 4. operativne zone NOV i PO Slovenije u teškim borbama uništila 60 nemačkih vojnika u kasarni, dok se, zahvaljujući jakom fortifikacijskom uređenju, žand. st. održala.
21. januar — Jedinice Koruškog bataljona 4. operativne zone NOV i PO Slovenije zauzele žand. st. Obir (kod Zelezne Kaple, u Austriji), u kojoj su poginula 2, ranjena 3 i zarobljena 3 žandarma
22. januar — Jedinice 4. slovenačke udarne brigade Matija Gubec 15. divizije NOVJ zauzele uporište s. St. Jernej, iz koga su nemački i belogradistički vojnici pobegli u Kostanjevicu
- Kod s. Doline (blizu Trsta) 2. bataljon Istarskog NOP odreda 7. korpusa NOVJ zauzeo žand. st. i razoružao 12 karabinijera (ovi su stupili u italijanske partizanske jedinice).
- 22,23. januar — Us. Zeleznikima i s. Selcama (kod Škofje Loke) 7. slovenačka udarna brigada France Prešern 31. divizije NOVJ napala nemačke žandarmerijske stanice Posle višečasovnih borbi ona je uništila nekoliko uporišta, ali je, zbog jakog fortifikacijskog uređenja, po naredenju Štaba divizije odustala od daljih napada.
26. januar Stab 9. korpusa NOVJ izdao naredbu o ukidanju Komande idrijskog vojnog područja i formiranju Dolomitskog i Idrijsko-tolminskog NOP odreda.
27. januar Posle četvoročasovne teške borbe na Tomanovoj planini (kod Kamnika) 0!. slovenačka udarna brigada »Slavko Slander« 4. operativne zone NOV i PO Slovenije odbacila nemačku policijsku kolonu u Gornji Grad i nanelo joj teške gubitke.
U Stab 4. operativne zone NOV i PO Slovenije stigla englesko-američka vojna misija (ona je radiom održavala vezu s misijom kod GS NOV i PO za Sloveniju).
30. januar S područja Banjške planote 30. divizija 9. korpusa NOVJ otpočela marš preko r. Soče u Brda i Benešku Sloveniju sa zadatkom da tamo izvrši mobilizaciju boračkog ljudstva i proširi ustanak do krajnjih etničkih granica na zapadu. Divizija je prešla r. Nadižu i izbila delom snaga sve do s. Platišča, vodeći teške borbe kod s. Debenja, s. Liga i s. Kambreškog (kod Tolmina). 20. februara, izvršivši zadatok, probila se preko r. Soče na područje Banjške planote i pl. Krna.
31. januar Jedinice Briško-beneškog NOP odreda 9. korpusa NOVJ izvršile prepad na nemačku komandu mesta u Nimisu (u Italiji). Posle žestokih uličnih borbi nemačke snage su, uz osetne gubitke, napustile grad.

SRBIJA

2. januar U s. Kruševici (kod Arandelovca) Privremena šumadijska NO brigada napala četnike i proterala ih iz sela. Poginuo je 1 i ranjen 1 četnik.
- 2/3. januar Kod s. Pečenjevca (na pruzi Niš — Leskovac) delovi 1. južnomoravskog NOP odreda srušili transportni voz. Uništeni su lokomotiva i 4 vagona.
3. januar Između pl. Srpske čuke i Besne kobile (kod Vranja) 4. bataljon 2. južnomoravskog NOP odreda i Kosovski partizanski bataljon posle 7 časova borbe, odobili napad oko 600 bugarskih vojnika i policajaca i odbacili ih ka s. Slivnici. Gubici Kosovskog bataljona: 2 mrtvi i 2 ranjena borca, a gubici neprijatelja nepoznati.
- Delovi 2. čete Diverzantskog udarnog bataljona GS NOV i PO za Vojvodinu minirali prugu između Srem. Mitrovice i s. Laćarka. Uništeni su lokomotiva i nekoliko vagona transportnog voza.
4. januar Kod s. Bele Reke, s. G. Trudova i s. Močilaca (blizu Kokinog Broda) jedinice 2. proleterske udarne divizije NOVJ vodile dužu borbu protiv četničkog Zlatiborskog, Požeškog i 2. mileševskog korpusa i oko 200 nemačkih vojnika. Neprijatelj je imao 5 mrtvih, 6 ranjenih i 4 zarobljena, a 2. divizija — 1 poginulog i 4 ranjena borca.
- Kod s. Kruševice (blizu Arandelovca) Privremena šumadijska NO brigada razbila četnike i nanelo im više gubitaka u mrtvim i ranjenim, dok je 3 četnika zarobila. Brigada je imala 1 poginulog borca.

Na putu Ruma — Zemun grupa boraca 1. sremskog NOP odreda napala neprijateljski automobil, zarobila 4 vojnika i zaplenila automobil. 3 automata i nešto drugog materijala

5. januar

U s. Stitkovu i s. D. Trudovu (kod Kokinog Broda) delovi 2. dalmatinske udarne brigade 2. proleterske udarne divizije NOVJ napali snage četničkog 2. mileševskog korpusa i odbacili ih na levu obalu r. Uvea.

Između s. Klenka i s. Platićeva (kod Rume) delovi 1. sremskog NOP odreda minirali prugu a potom napali putnički voz. Poginulo je 9 nemačkih vojnika i 8 domobrana (među kojima 2 oficira). Plen: 1 p. mitraljez. 20 pušaka i druga oprema.

Januar p.

U sastavu Zaječarsko-timočkog NOP odreda formiran 3 (Omladinski) bataljon. U sastav tog odreda je privremeno ušao i Ozrenski partizanski bataljon.

U Sremu izašao prvi broj Biltena GS NOV i PO za Vojvodinu, za period oktobar — decembar 1943.

fi. januar

Na prostoriji Kmjak — s. Najdaš — s. Saska (u Rumuniji) oko 1000 rumunskih vojnika i žandarma napalo Južnobanatski NOP odred. U oštrog borbi poginulo je 8 boraca, među kojima i komesar odreda, a 12 ih je zarobljeno. Odred je uspeo da se prebaci u rejon s. Kusića (kod Bele Crkve).

U s. Toplom Dolu (kod Pirot) od jedne čete Ozrenskog partizanskog bataljona i jednog voda 1. bataljona Zaječarskog (Timočkog) NOP odreda formiran Nišavski NOP odred. Istog dana, na mestu zv. Belan, odred je vodio dvočasovnu borbu protiv jednog bugarskog bataljona.

U s. Dučinl (na Kosmaju) Privremena šumadijska NO brigada napala i razbila četnike.

U Krivoj Palanci jedinice 2. južnomoravskog NOP odreda napale bugarsku posadu, ali nisu uspele da je unište. Pošto su iz zatvora osloboidle oko 2.500 ljudi pohapšenih radi internacije u Bugarsku, one su se, sa oslobođenim zatvorenicima, povukle u s. Luke.

Na putu Ruma — Zemun grupa boraca 1. sremskog NOP odreda napala neprijateljski automobil, zarobila 2 vojnika i zaplenila automobil, 2 puške i nešto drugog materijala.

7. januar

Kod s. G. Tisovice (blizu Sjenice) jedan bataljon 2. dalmatinske udarne brigade 2. proleterske udarne divizije NOVJ razbio delove nemačke legije »Krempler« i četničkog 2. mileševskog korpusa.

januar

Kod s. Radenkovca (blizu Sokobanje) Ozrenski partizanski bataljon i 1. bataljon Zaječarsko-timočkog NOP odreda razbili četničku Knjaževačku brigadu. Poginulo je 10 četnika.

U s. Katićima (kod Ivanjice) 3. bataljon 2. proleterske udarne brigade 2. proleterske udarne divizije NOVJ, posle kraće borbe razbio oko 200 četnika i 50 žandarma SDS. Poginula su 3, ranjen je 1 i zarobljeno je 13 neprijateljskih vojnika.

Između s. Kukujevaca i s. Bačinaca (kod Sida) delovi 2. čete Diverzantskog udarnog bataljona GS NOV i PO za Vojvodinu miniranjem srušili transportni voz s ratnim materijalom. Uništeni su lokomotiva i nekoliko vagona.

U s. Belom Kamenu (kod Prokuplja), na konferenciji predstavnika mesnih i opštinskih NO odbora, izabran SNO odbor za srez pasjački.

8/9. januar

— U radniku Lisi (kod Ivanjice) 1. šumadijska brigada 2. proleterske udarne divizije NOVJ napala posadu RZK. Napad nije uspeo. Neprijatelj je imao 2 mrtva, više ranjenih 1 22 zarobljena vojnika. Zaplenjeno je 10 pušaka. Brigada je imala 4 ranjena boraca.

9. januar

— Počeo napad delova 2. proleterske udarne divizije NOVJ na Ivanjicu, koju su branili jedan bataljon bugarske 24. pešadijske divizije, oko 30 nemačkih vojnika i 150 priпадnika SDS i SGS. Posle dvodnevnih borbi Ivanjica nije zauzela, iako je bio slobavljen jak otpor neprijatelja u delu varoši na levoj obali r. Moravice.

Između s. Nove Pazove i s. Batajnica (kod Zemuna) delovi 2. čete Diverzantskog udarnog bataljona GS NOV i PO za Vojvodinu miniranjem srušili transportni voz s ratnim materijalom. Uništeni su lokomotiva i 5 vagona.

— U s. Klisuri (kod Arilja) 3. bataljon 2. proleterske udarne brigade 2. proleterske udarne divizije NOVJ odbio napad jedne čete bugarskih vojnika koja je došla iz Arilja.

- 10. januar**
- U s. Klisuri 3. bataljon 2. proleterske udarne brigade 2. proleterske udarne divizije NOVJ odbio napad dve čete bugarskih vojnika, ojačanih sa 4 tenka, i odbacio ih u Arilje. Neprijatelj je imao 5 mrtvih i više ranjenih, a zarobljeni su 1 oficir i 2 vojnika. Zaplenjena su 2 p. mitraljeza i 4 automata.
- Između s. Tovarnika i s. Ilače (kod Sida) delovi 1. čete Diverzantskog udarnog bataljona GS NOV i PO za Vojvodinu iz zasede napali žandarmerijsku patrolu. Poginula su 4 a ranjen je 1 žandarm.
- 11. januar**
- U s. Miroslajeima (kod Arandelovca) jedna četa 2. bataljona Privremene šumadijske NO brigade razbila četnike.
- 12. januar**
- Kod s. Stitkova (blizu Koktnog Brodu) jedan bataljon 2. dalmatinske udarne brigade 2. proleterske udarne divizije NOVJ odbacio na levu obalu r. Uvea delove četničkog 2. mileševskog korpusa i naneo im gubitke od 4 mrtva i 10 ranjenih. Bataljon je imao 1 ranjenog borca.
- U s. Prkosavi (kod Sopota) Privremena šumadijska NO brigada izvršila napad na četnike i razbila ih, nanevši im gubitke od 2 poginula.
- Kod s. Grgurevaca (blizu Srem. Mitrovice) otpočelo četvorodnevno savetovanje predstavnika PK KPJ za Vojvodinu, Pokrajinskog NO odbora, vojnooperativnih i vojnopozadinskih štabova i komandi. Po razmatranju opšte vojno-političke situacije odlučeno je da se prošire ekonomiske baze, da se do maksimuma pojača snabdевање jedinica NOV i POJ i organizuje redovno transportovanje hrane u Bosnu
- 13. januar**
- GŠ NOV i PO za Srbiju izdao naredbu da se na pl. Jastrepцу formira 3. južnomoravska NO brigada i reorganizuje Jastrebački NOP odred. Naredbom je određen Stab brigade i Stab odreda.
  - Između s. Putinaca i s. Kraljevaca (kod Rume) delovi 2. čete Diverzantskog udarnog bataljona GS NOV i PO za Vojvodinu miniranjem srušili transportni voz s ratnim materijalom. Uništeni su lokomotiva i 0 vagona.
  - U s. Krušedolu (kod Iriga) mesna partizanska grupa iz zasede ubila jednog domobranskog poručnika i zarobila jednog domobrana.
  - Kod s. Opaljenika (blizu Ivanjice) zaseda jedinica 2. proleterske udarne divizije NOVJ ubila 6 i ranila 11 bugarskih i nemačkih vojnika.
  - U Leskovac upao 2. bataljon 2. južnomoravske NO brigade i iz bolnice izvukao troja kola sanitetskog materijala i prebacio ga u partizansku bolnicu u s. Dobroj Vodi.
- 14. januar**
- Kod s. V. Plane (blizu Prokuplja), po naređenju GŠ NOV i PO za Srbiju, formirana 3. južnomoravska NO brigada, sastava tri bataljona. U sastav te brigade su ušli dva bataljona i jedna četa Jastrebačkog NOP odreda i dve čete Rasinskog NOP odreda. Istovremeno je reorganizovan i Jastrebački NOP odred.
  - Kod s. Maskove i s. Gumeševca (blizu Ivanjice) delovi 2. dalmatinske udarne brigade 2. proleterske udarne divizije NOVJ vodili borbu protiv nemačkih i bugarskih vojnika, četničke Studeničke brigade, 1 delova četničkog 2. mileševskog korpusa. Neprijatelj je imao oko 10 mrtvih i ranjenih, a jedinice 2. brigade — 2 ranjena borca.
  - U s. V. Plani (kod Prokuplja) obrazovan ONO odbor za okrug toplički.
- 15. januar**
- Kod s. Katića (blizu Ivanjice) na 3. bataljon 2. proleterske udarne brigade 2. proleterske udarne divizije NOVJ napali četnici i oko 500 vojnika bugarske 24. pešadijske divizije. Posle žestoke borbe bataljon se povukao iz sela. Neprijatelj je imao 29 mrtvih i 36 ranjenih, dok su gubici 3. bataljona 2. brigade iznosili 3 mrtva, 6 ranjenih i 2 nestala borca.
- Kod s. G. Trudova (blizu Kokinog Broda) jedan bataljon 2. dalmatinske udarne brigade 2. proleterske udarne divizije NOVJ vodio borbu protiv četnika i odbacio ih prema r. Uvcu
- Januar p. p.*
- U s. V. Plani (blizu Prokuplja) formirana Komanda vojnog područja za toplički okrug sa 5 komandi mesta.
- Januar d. p.*
- Između Prokuplja i s. Doljevca Jastrebački NOP odred porušio železničku prugu na više mesta.
- Ij. januar*
- U s. Obraždi (kod Lebana) GS NOV i PO za Srbiju formirao 4. južnomoravsku NO brigadu. U njen sastav su ušli 1. kukavički, 4. gornjojablanački i 3. (pasjački) bataljon

1. južnomoravskog NOP odroda Istovremeno je reorganizovan 1. južnomoravski NOP odred, u čijem su sastavu formirana dva bataljona.
- Na Umcu (na putu Prokuplje — Kuršumlija) 3. južnomoravska NO brigada iz zasede napala 12 kamiona sa bugarskim vojnicima. Poginulo je preko 30 vojnika a zapaljena su 3 kamiona. Ostali vojnici su se spasli bekstvom za Prokuplje. Oboren je jedan bugarski izviđački avion.
  - Između Rume i s. Krajjevaca 2. četa Diverzantskog udarnog bataljona GS NOV i PO za Vojvodinu minirala prugu i uništila lokomotivu i 6 vagona teretnog voza.
  - Us. Dobrotiću (kod Prokuplja) 4. južnomoravska NO brigada iz pokreta napala ojačani bugarski bataljon. Zbog otpora neprijatelja, kome su pristigla pojačanja iz Prokuplja, ona se, vodeći zaštitničke borbe kod s. Belog Kamenca i s. Obtinca, prebacila na pl. Radan
- 17. januar*
- Kod s. Draškovića (blizu Kokinog Broda) dva bataljona 2. dalmatinske udarne brigade i 1. šumadijska brigada 2. proleterske udarne divizije NOVJ vodili borbu protiv četnika i oko 300 bugarskih vojnika i naneli im osetne gubitke, a zatim se povukli ka s. Jasenovu. Pored ostalog zaplenjena su 2. p. mitraljeza.
  - Po naredbi GS NOV i PO za Vojvodinu u Bosutskim šumama (u blizini Srem. Rače) formirana 6. vojvodanska NOU brigada.
- 17/18. januar*
- Kod s. Kočana (na pruzi Niš — Leskovac) delovi 2. južnomoravske NO brigade ministanjem srušili transportni voz.
- 18. januar*
- U s. Močiocima i s. Draškovićima (ftod Kokinog Broda) 1. šumadijska i 2. dalmatinska udarna brigada 2. proleterske udarne divizije NOVJ napale četnike i odbacile ih iz sela. Neprijatelj je imao 30 mrtvih i više ranjenih. Zaplenjena su 3. p. mitraljeza. Jedinice 2. divizije su imale 8 poginulih i 12 ranjenih boraca.
  - Kod s. Starog Divoša (blizu Iloka) jedna četa 1. sremskog NOP odroda iz zasede dočekala neprijateljsku kolonu jačine oko 500 vojnika. U borbi je poginulo 8 a ranjeno 6 neprijateljskih vojnika. Odred je imao 1 ranjenog i 1 nestalog borca.
- 18/19. januar*
- Us. Belanovce (kod Leskovca) upali oko dva bataljona iz sastava bugarskog 1. okupacionog korpusa i Sreski odred SDS iz Leskovca, opljačkali selo i sve stanovništvo internirali u Bugarsku.
- 19. januar*
- Na položaju Černica — s. Petrovac — Dobra glava (blizu Leskovca) 1. južnomoravski NOP odred napao na oko dva bataljona iz bugarskog 1. okupacionog korpusa i Sreski odred SDS iz Leskovca. U osmočasovnoj borbi partizani su razbili neprijatelja i gonili ga do pred sam Leskovac. Gubici NOP odreda: 1 mrtav i 1 ranjen borac. Neprijateljski gubici nisu ustanovljeni.
  - Mesne partizanske grupe iz sela Batajnica, Nove Pazove i Starih Banovaca (kod Stare Pazove) napale na opština u s. Novim Banovcima i od mesne straže zaplestile 11 pušaka.
- 19/20. januar*
- Između s. Jasenice i s. Sainovca (blizu Prokuplja) 4. južnomoravska NO brigada posekla tt stubove u dužini oa 2 km a tt žice ponela sa sobom.
- 20. januar*
- Kod s. Jablanice (na pl. Zlatiboru) jedinice 2. proleterske udarne brigade 2. proleterske udarne divizije NOVJ vodile borbu protiv četnika i odbacile ih ka Pribiju.
  - Kod s. Budanovaca (blizu Rume) jedna četa 1. sremskog NOP oreda iz zasede napala odeljenje domobrana i posle kraće borbe odbacila ga u s. Niklnc. Zarobljeno je 6 domobrana a zaplenjeno 6 pušaka, 300 metaka i nešto vojničke opreme.
  - GS NOV i PO za Vojvodinu izdao naredenje Štabu 1. sremskog NOP oreda i Diverzantskom udarnom bataljonu GS NOV i PO za Vojvodinu da pojačaju diverzantske akcije, naročito na neprijateljski saobraćaj.
  - Između s. Nove Pazove i s. Batajnica (kod Zemuna) delovi 2. čete Diverzantskog udarnog bataljona GS NOV i PO za Vojvodinu minirali prugu i uništili lokomotivu i, nekoliko vagona teretnog voza s ratnim materijalom.
- 20/21. januar*
- Us. Vlahovu (blizu Prokuplja) 2. južnomoravska NO brigada napala bugarsku posadu od 120 vojnika. Pošto u tročasovnoj borbi nije uspela da likvidira neprijatelja zbog otpora iz utvrdenih zgrada i zbog pojačanja iz Prokuplja, ona se povukla ka pl. Pasjači. Neprijatelj je imao 0 mrtvih i 8 ranjenih vojnika. Brigada je imala 3 poginula i 10 ranjenih boraca.

21. januar — Na položaju s. Brezovac — Strmećica — Bijela glava (kod Priboja) 4. bataljon 2. proleterske udarne i jedan bataljon 2. dalmatinske udarne brigade 2 proleterske udarne divizije NOVJ odbili napad oko 550 čelnika. Neprijatelj je imao 16 mrtvih i oko 42 ranjena, a jedinice NOVJ — 3 mrtva i 6 ranjenih boraca.
21. 22. januar — Između s. Vognja i Srem. Mitrovice vod iz 1. sremskog NOP odreda posekao 20 tt stubova a neprijateljskoj patroli naneo gubitke.
22. januar — Kod s. Bijelog Brda, s. Oskoruše i s. Strbaca (blizu Priboja) jedinice 2. proleterske udarne divizije NOVJ vodile ceo dan borbu protiv jednog bataljona nemačkog 3. puka Brandenburg i četničke Jurišne brigade Pavia Durišića, koji su pokušali da spreče prelaz 2. divizije na levu obalu r. Lima i da je razbiju. Neprijatelj je odbačen prema Priboju uz gubitke od oko 60 mrtvih I 80 ranjenih, a zarobljeno je 13 četnika. Zaplenjena su 2 minobacača, 3 p. mitraljeza, 3 automata, preko 20 pušaka i dosta drugog materijala, uništen je 1 minobacač, 3 kamiona i 1 motocikl a oštećeno je više nemačkih kamiona. Gubici jedinica 2. divizije: 3 poginula i 7 ranjenih boraca.
- Između s. Brestovca i s. Lipovice (na putu Niš — Leskovac) 2. bataljon 1. južnomoravskog NOP odreda posekao 30 tt stubova i prekinuo tt vezu.
- 22/23. januar — U s. Maradiku (kod Indije) grupa boraca 1. sremskog NOP odreda zapalila zgradu opštine i zaplenila 4 puške, 1 pištolj i izvesnu količinu kancelarijskog i drugog materijala.
23. januar Posle kraće borbe protiv četnika Drinskog korpusa delovi 2. dalmatinske udarne brigade 2. proleterske udarne divizije NOVJ zauzeli Rudo i prešli na levu obalu r. Lima.
•
Na putu Leskovac — Lebane 1. bataljon 1. južnomoravskog NOP odreda posekao tt stubove u dužini od 11 km i zapalio drveni most kod s. Pertata.
GS NOV i PO za Vojvodinu izdao uputstvo komandama mesta i mesnim NO odborima da se neprijatelju ne dozvoli odvoženje hrane i sirovina koje treba obezbediti za NOVJ.
Kod s. G. Toponice (blizu Prokuplja) 2. južnomoravska NO brigada sukobila se s četničkim Topličkim korpusom (oko 800 četnika), te u borbi vodenoj od 11 časova do mraka odbacila četnike ka s. G. Konjuši. Poginulo je 13 a ranjeno 20 četnika. Brigada je imala 1 poginulog i 4 ranjena boraca.
25. januar Na prostoriji s. Mioče — s. Mokronoz (kod Rudog) delovi 2. dalmatinske udarne brigade 2. proleterske udarne divizije NOVJ u kratkoj borbi razbili jednu grupu od oko 200 četnika.
Radi lakšeg rukovođenja u izvođenju zajedničkih operacija, GS NOV i PO za Srbiju formirao Privremeni operativni štab za 2. i 3. južnomoravsku NO brigadu.
27. januar Kod Cardo (na putu s. Mandelos — Srem Mitrovića) 2. četa I sremskog NOP odreda iz zasede napala grupu nemačkih i domobranih vojnika. U kratkoj borbi je poginulo 6 a zarobljeno 13 vojnika. Zaplenjena su 2 automata, 16 pušaka, preko 500 metaka i dosta druge opreme.
28. januar U rejonu Lisnika (kod Srem. Rače) 4. vojvođanska NOU brigada prebacila se iz istočne Bosne u Srem radi bržeg razvoja NOB-a u Sremu.
Delovi bugarskog 1. okupacionog korpusa (jačine do jedno divizije) i odredi SDS iz Leskovca, Lebane. Kursumlije i Prokuplja preduzeli koncentričan napad na 4. južnomoravsku NO brigadu, jedinice 1. južnomoravskog NOP odreda. Komandu leskovčkog vojnog područja i komande mosta na oslobođenoj teritoriji Puste reke, Jablanice i dela Toplice. U borbama kod s. Turjana, s. Savinea i s. Ivanja jedinico NOV i PO su bile prinudene da se prebacu na pl Kukavicu, pa se neprijatelj, 2. februara, povukao u polazne garnizone.
Između s. Draguše i s. Međuhane (blizu Prokuplja) 2. i 3. južnomoravska NO brigada napale četnički Toplički korpus i odred SDS iz Blaеa, koji su se tu prikupljali radi napada na jedinice NOVJ u Toplici. Posle oštре višečasovne borbe neprijatelj je proteban ka Blacu uz gubitke od preko 30 mrtvih i 70 ranjenih. Gubici brigada: 8 mrtvih i 13 ranjenih boraca.
29. januar Kod s. Savinea (blizu Lebane) delovi bugarskog 123. puka napali 1. bataljon 1. južnomoravskog NOP odreda i prisilili ga na povlačenje ka s. Ivanju, gde su bile zauzele položaj ostale jedinice toga NOP odreda. Tu je posle oštре borbe vođene do mraka, 1. južnomoravski NOP odred odbio napad bugarskih jedinica, a zatim se prebacio u rejon s. Dobre Vode, gde se spojio sa 4. južnomoravskom NO brigadom.

- Između s. Simanovaca i s. Krnješevaca (kod Stare Pazove) jedinice 2. bataljona 1. sremskog NOP odreda napale i razbile kolonu nemačke SS policije jačine oko 100 ljudi. Poginulo je 9, ranjeno 8 a zarobljena su 4 policijaca, dok je bataljon imao 3 ranjena borca. Zaplenjena su 2 mitraljeza, 2 p. mitraljeza, 2 automata. 10 pušaka, 4 pištolja, dosta municije i druga oprema.
  - Na reci Temskoj Nišavski NOP odr.-d Uništio hidrocentralu koja je snabdevala Pirot električnom energijom.
- 29/30. januar*
- Kod s. Trnjana (blizu Aleksinca) Zaječarsko-timočki NOP odred i Ozrenski partizanski bataljon. |Xd pritiskom jačih neprijateljskih snaga, prešli J. Moravu i prebacili se u s. Kulinu.
  - Domobransku posadu u s. Nijemcima (kod Sida) nupali delovi 4. i 6. vojvodanska NOU brigade i 2. sremskog NOP odreda. Likvidirani su neprijateljski bunker na mostu na r. Bosutu, ali, usle-d nejednovremenog početka napada, dalji prodor u selo nije uspeo. Poginula su 4 domobrana a jedan je zarobljen. Gubici jedinica NOV i POJ: 2 poginula i 11 ranjenih boraca.
- 30. januar**
- Kod s. Kuline, na mestu zv. Pavlove čuke (sev. padine pl. M. Jastrebca), Zaječarski NOP odred i Ozrenski partizanski bataljon odbili napad četničke Moravske brigade i protivnapadom je razbili. Poginulo je 89 četnika; zaplenjeno je 70 pušaka. 1 p. mitraljez, nekoliko hiljada metaka i dr. Gubici NOP odreda: 1 ranjen borac.
  - Na pruzi s. Vrdnik — Ruma grupa boraca 1. sremskog NOP odreda napala neprijateljsku patrolu. Poginuo 1 neprijateljski vojnik a (5 ih je ranjeno. Zaplenjena je 1 puška.
- 30/31. januar*
- Pod pritiskom jačih bugarskih jedinica i odreda SDS, 4. južnomoravska NO brigada, 1. južnomoravski NOP odred, jedinice Komande leskovačkog vojnog područja, bolnica i kursevi iz s. Dobre Vode (na pl. Radanu) preduzeli pokret pravcem s. Ivanje — s Vujanovo — S. Mrvoš — s. Nova Topola, prešli komunikaciju Leskovac — Lebane i r. Jablanicu kod s. Vojlovca i izbili na prostoriju s. Miroševce, s. Gorina i s. Brza. Kod s. Nove Topole su razbili delove bugarskog 123. puka a kod s. Vojlovca oko 200 četnika.
- 31. januar*
- U s. Komaranima (kod Brodarova) jedan bataljon 3. proleterske (sandžačke) udarno brigade 37. udarne divizije NOVJ napao na oko 300—350 četnika i muslimanskih milicionera i posle sedmočasovne borbe razbio ih i proterao ka Brodarevu. Neprijatelj je imao 42 mrtva i više ranjenih.
  - Delovi 1. sremskog NOP odreda zapalili RakOvačku i Ledlnačku ž. stanicu (na pruzi Petrovaradin — s. Beočin) kao i stražaru između s. Ledinaca i s. Beočina.
- Januar k.*
- Iz Sremä se vratila u Bačku grupa boraca 3. bačkobaranjskog NOP odreda. Ona je do 20. februara uputila u Srem oko 160 novih boraca.
  - Formiran SNO odbor za srez Leskovac.
  - Formiran SNO odbor za srez Vlasotince.
- Januar*
- Na prostoriji Malesije (u severoistočnoj Albaniji) od bataljuna »Bajram Curi« NOV i POJ i bataljona »Redžep Perljati« NOV Albanije formiran Malesijski NOP odred.
  - U s. Slivnici (kod Vranja) formiran SNO odbor za srez masurički.
  - U Homolju, da ne bi živ pao neprijatelju u ruko izvršio samoubistvo član Birou OK KPJ za Požarevac Jovan Serbanović, narodni heroj.
  - Na Fruškoj gori Agitprop GS NOV i PO za Vojvodinu izdao prvi broj lista «Vojvodanski borac».
  - Izašao prvi broj lista «Vojvodanka u borbi» organa AFZ-a za Vojvodinu.